

Pravna fakulteta
Univerza v Ljubljani

Univerza v Ljubljani

PRAVNA FAKULTETA

LETNO POROČILO 2016

**POSLOVNO POROČILO S
POROČILOM O KAKOVOSTI**

Vizitka članice

Ime zavoda:	Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta
Krajše ime zavoda:	Pravna fakulteta
Ulica:	Poljanski nasip 2
Kraj:	Ljubljana
Spletna stran:	www.pf.uni-lj.si
Elektronski naslov:	pf-dekanat@pf.uni-lj.si
Telefonska številka:	(01) 42 03 113
Številka faksa:	(01) 42 03 115
Matična številka:	1627104000
Identifikacijska številka:	SI 13125427
Transakcijski podračun:	01100-6030707313 pri UJP

Poročilo je pripravila Komisija za kakovost v sestavi:

izr. prof. dr. Vasilka Sancin, prodekanja za kakovost (predsednica komisije), prof. dr. Katja Filipčič, prodekanja za študijske zadeve, doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič, mag. Darja Rabzelj, Irena Kordež, Rok Lampret, Urša Demšar.

KAZALO

1.	UVOD	4
2.	POSŁANSTVO IN VIZIJA UNIVERZE V LJUBLJANI TER ČLANICE.....	4
3.	IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2016 s samoevalvacijo.....	5
3.1	PO DEJAVNOSTIH.....	5
3.1.1	Izobraževalna dejavnost	5
3.1.1.1	Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov	5
3.1.1.2	Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov	11
3.1.1.3	Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov	13
3.1.1.4	Prejšnji dodiplomski in podiplomski študij	1413
3.1.1.2	Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti.....	1718
3.1.2	Raziskovalna in razvojna dejavnost (z internacionalizacijo)	23
3.1.3	Prenos in uporaba znanja – tretja dimenzija univerze (z internacionalizacijo)	29
3.1.4	Ustvarjalne razmere za delo in študij	31
3.1.4.1	Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente	31
3.1.4.2	Knjižnična in založniška dejavnost	3334
3.1.5	Upravljanje in razvoj kakovosti.....	3738
3.1.5.1	Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)	3738
3.1.5.2	Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti	3839
3.1.5.3	Zunanje evalvacije in akreditacije.....	3940
3.1.6	Pogoji za izvajanje dejavnosti in podporna dejavnost.....	40
3.1.6.1	Upravljanje s stvarnim premoženjem	40
3.1.6.2	Informacijski sistem.....	4041
3.1.6.3	Upravljanje s človeškimi viri.....	4142
3.1.6.4	Zagotavljanje stikov z javnostmi.....	4344
3.1.6.5	Vodenje in upravljanje organizacije.....	4344
3.1.7	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	4445
4.	PRILOGE	4546
4.1	Oddelki članice.....	4546
4.2	Predstavitev članice (zahteva MIZŠ)	4546
4.3	Realizacija predlogov ukrepov iz Poslovnega poročila 2015	4647
4.4	Povezovanje PF z okoljem in dosežkov v okviru obštudijskih dejavnosti PF v 2016	5152
4.5	Program ŠS članice - obštudijska dejavnost	5152

1. UVOD

Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju: PF) je v letu 2016 poslovala uspešno in si prizadevala za zagotavljanje kakovosti na vseh področjih svojega delovanja. Ukrepi in dosežki v letu 2016 in izzivi za leto 2017 so predstavljeni v nadaljevanju tega poročila.

2. POSLANSTVO IN VIZIJA UNIVERZE V LJUBLJANI TER ČLANICE

Poslanstvo Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju: UL) goji temeljno, aplikativno in razvojno raziskovanje ter si prizadeva dosegati odličnost in najvišjo kakovost ter izpolnjevati najvišja etična merila na vseh področjih znanosti, umetnosti in tehnike. Na teh področjih skrbi za utrjevanje nacionalne samobitnosti, posebej z razvojem slovenske strokovne terminologije.

Na osnovi lastnega raziskovanja ter domačih in tujih raziskovalnih dosežkov izobražuje kritično misleče vrhunske znanstvenike, umetnike in strokovnjake, ki so usposobljeni za vodenje trajnostnega razvoja, ob upoštevanju izročila evropskega razsvetljenstva in humanizma ter ob upoštevanju človekovih pravic. Posebno skrb namenja razvoju talentov.

Spodbuja interdisciplinarni in multidisciplinarni študij. Izmenjuje svoje dosežke na področju znanosti in umetnosti z drugimi Univerzami in znanstvenoraziskovalnimi ustanovami. Tako prispeva svoj delež v slovensko in svetovno zakladnico znanja in iz nje prenaša znanje med študente in druge uporabnike.

Sodeluje z organizacijami iz gospodarstva in storitvenih dejavnosti v javnem in zasebnem sektorju, z državnimi organi, lokalnimi skupnostmi ter civilno družbo. S tem pospešuje uporabo svojih raziskovalnih in izobraževalnih dosežkov ter prispeva k družbenemu razvoju. Z dejavnim odzivanjem na dogajanja v svojem okolju predstavlja kritično vest družbe.

Vizija Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani bo leta 2020 prepoznana, mednarodno odprta in odlična raziskovalna univerza, ki ustvarjalno prispeva h kakovosti življenja.

Poslanstvo in vizija Pravne fakultete

PF je avtonomna in ustvarjalna akademska skupnost učiteljev, raziskovalcev, študentov in drugih sodelavcev. Njena visoka akademska odličnost temelji na kakovostni izvedbi študijskih programov, stalni interakciji s spreminjajočim pravnim okoljem in razvijajočo sodno prakso ter vpetosti njenih članov v družbeno okolje. Družbena odgovornost PF je trdna podpora vladavini prava in pravni državi kot najvišji civilizacijski vrednoti.

PF bo še naprej zasledovala svoj cilj in ostala najboljša pravna šola v državi, katere diplomanti bodo najboljše usposobljeni za opravljanje najzahtevnejših praviških poklicev v pravosodju in sposobni vključevanja v mednarodni prostor. Cilj ostaja uvrstitev med pravne šole, ki v svetovnem merilu izstopajo s svojo odličnostjo in kakovostjo ter sodobnim in ustvarjalnim pristopom k pravnemu študiju.

PF izvaja pedagoško in znanstveno raziskovalno delo. PF izvaja nacionalni raziskovalni in razvojni program kot del obveznega pedagoškega dela in v sklopu temeljnih, aplikativnih, razvojnih in drugih projektov. Raziskovalno in razvojno delo kot del obveznega pedagoškega dela izvajajo visokošolski učitelji in visokošolski sodelavci na svojih področjih. PF si bo tudi v prihodnje prizadevala še

izboljšati kakovost študija, razširiti obseg in intenzivnost raziskovalnega dela na pravnem področju in še intenzivirati mednarodne povezave v okviru tega.

Za postopno uresničevanje poslanstva in razvojne vizije in za razrešitev navedenih temeljnih razvojnih vprašanj potrebuje PF jasne strateške usmeritve ter iz njih izpeljane dolgoročne cilje. Te usmeritve in cilji so zajeti v Strategiji razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013-2020, ki jo je sprejel senat PF na svoji 9. seji 23. junija 2014 in je dostopna na <<http://www.pf.uni-lj.si/media/strategijapf1.pdf>>.

3. IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2016 s samoevalvacijo

3.1 PO DEJAVNOSTIH

3.1.1 Izobraževalna dejavnost

Do leta 2020 zasleduje Univerza v Ljubljani (UL) tri poglavitne dolgoročne cilje na področju izobraževanja:

- nekoliko zmanjšati število študentk in študentov,
- povečati število diplomantov za tretjino in povečati kakovost diplom,
- zmanjšati razdrobljenost programov.

Upošteva navedene dolgoročne strateške cilje UL je tudi ena od poglavitnih usmeritev PF dvig kakovosti na področju izobraževanja. Pri tem pa lahko ugotovimo, da je PF do konca leta 2016 navedene cilje UL na tem področju v veliki meri že dosegla.

Izhajajoč iz Strategije razvoja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani 2013–2020 zasleduje PF na področju izobraževanja zlasti naslednje poglavitne cilje:

- izobraziti široko razgledanega pravnika, ki se bo znal samostojno in kreativno soočati z družbenimi izzivi;
- povečati kakovost izvedbe študijskih programov na vseh stopnjah študija;
- povečati uspešnost in učinkovitost študija;
- tesneje povezati znanstvenoraziskovalno in izobraževalno dejavnost;
- okrepiti sodelovanje z drugimi visokošolskimi zavodi znotraj in zunaj UL;
- okrepiti vse oblike mednarodnega sodelovanja na pedagoškem področju;
- intenzivneje povezati izvedbo pedagoškega procesa z družbenim okoljem, predvsem z vključevanjem strokovnjakov iz pravosodja.

3.1.1.1 Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov

Študij na PF je organiziran v skladu z načeli bolonjske reforme. Prvostopenjski študij traja štiri leta. Uvodoma ugotavljamo, da se na PF na prvi stopnji izvaja le en študijski program: pravo. Študijski program obsega 240 ECTS. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi strokovni naslov diplomirani pravnik (UN) oziroma diplomirana pravica (UN).

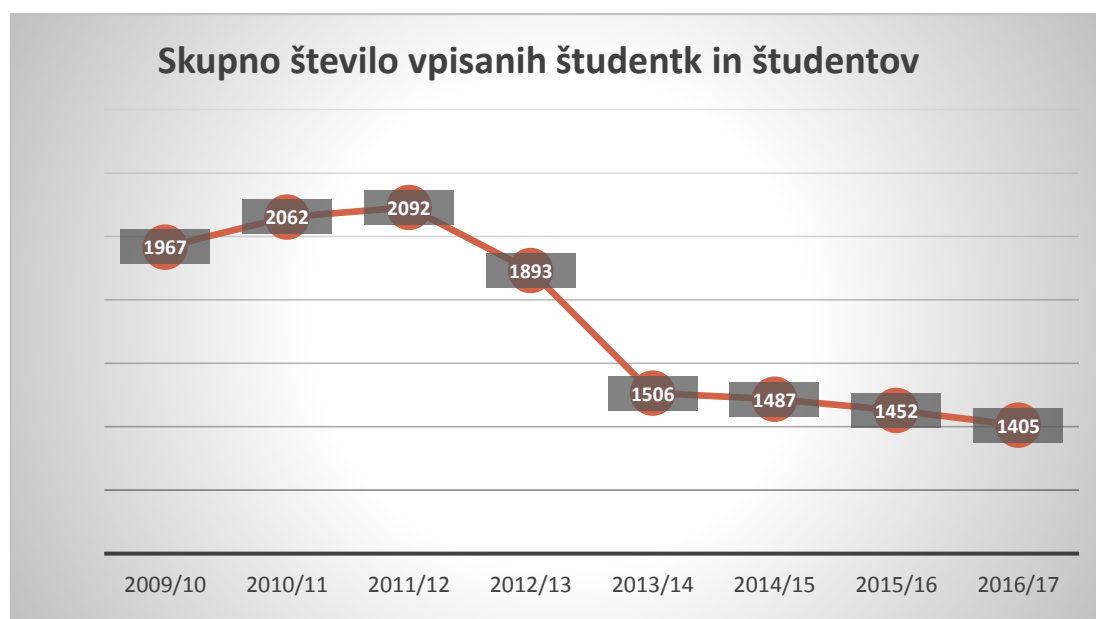
Tudi za leto 2016 velja, da je najpomembnejši dejavnik, ki vpliva na gibanje kazalnikov kakovosti na področju izobraževalne dejavnosti **neustrezna ureditev študijskega programa v obliki ločene prve in druge bolonjske stopnje**. Ta dejavnik je bil že v preteklih letih izpostavljen kot ena od ključnih pomanjkljivosti na področju zagotavljanja kakovosti študija na PF, zato je treba uvodoma omeniti

prizadevanja fakultete za uvedbo enovitega petletnega magistrskega študija prava, s katerimi je PF nadaljevala tudi v letu 2016.

Kljub omenjenim prizadevanjem PF pa je treba ob pregledu aktivnosti potrebnih za doseg tega strateškega cilja v letu 2016 ugotoviti, da je intenzivnost dela v zvezi s tem – zlasti v primerjavi s preteklimi leti¹ – nekoliko upadla. Čeprav je bilo mogoče že v preteklem študijskem letu skleniti, da *ni več ovir za začetek postopka akreditacije* novega enovitega petletnega magistrskega študija prava, je morala PF v letu 2016 večino pozornosti najprej nameniti uspešnemu zaključku postopka reakreditacije obstoječih študijskih programov I., II., in III. stopnje. Brez ustrezno akreditiranih študijskih programov, ki so podlaga za izvajanje izobraževalne dejavnosti na fakulteti, namreč sploh ni mogoče govoriti o študiju prava, ki ima za cilj študentom in študentkam omogočiti doseganje potrebnih kvalifikacij za opravljanje najzahtevnejših pravnih poklicev (v pravosodju). PF je sicer že v letu 2015 uspešno pripravila in oddala vse potrebne vloge (predloge) za reakreditacijo obstoječih študijskih programov, a se je postopek reakreditacije intenzivno nadaljeval v letu 2016. Uspešen zaključek postopka ponovne akreditacije obstoječih študijskih programov je brez dvoma najpomembnejši sistemski dosežek v zvezi z zagotavljanjem kakovosti izobraževanja na PF v letu 2016, ki PF zagotavlja, da se bo lahko v prihodnjem letu v miru posvetila delu pripravi in vložitvi vloge (predloga) za akreditacijo novega enovitega petletnega študijskega programa. Ker je bil začetek postopka za akreditacijo enovitega petletnega študijskega programa opredeljen kot eden od ključnih izzivov že v letu 2016, bo morala PF s tem bolj intenzivno nadaljevati v prihodnjem letu.

Poleg tega je treba v tem okviru omeniti še, da je PF v letu 2016 pripravila tudi vloge (predloge) **študijskih programov za izpopolnjevanje – specializacija znanj s področja prava**. Omenjeni programi so najprej prestali predhodno preverjanje na UL in so bili naknadno tudi že vloženi v postopek za akreditacijo na NAKVIS. Gre za pomemben korak PF, s katerim bo mogoče obogatiti kakovost izobraževalne dejavnosti PF s ponudbo k praksi usmerjenega, nadaljnega izobraževanja pravnikov in pravnih.²

Sicer je PF v letu 2016 nadaljevala z uresničevanjem enega od svojih in univerzitetnih strateških ciljev, tj. **postopnega zmanjšanja števila (novih) študentov**. Trend zmanjševanja skupnega števila študentk in študentov, ki ga je mogoče opazovati že zadnjih nekaj let, se je nadaljeval. Skupno število študentk in študentov PF je tako ob koncu leta 2016 znašalo le še nekaj več kot 1400 študentk in študentov (glej tudi spodnji graf).

¹ Glej zlasti letni poročili PF z izjavo o oceni tveganja notranjega nadzora javnih financ za leto 2014 in 2015. Letno poročilo z izjavo o oceni tveganja notranjega nadzora javnih financ za leto 2014 UL Pravne fakultete

² Več o programih specializacije glej v nadaljevanju tega poročila.

Prikazano gibanje skupnega števila študentk in študentov pa je treba gledati v povezavi z gibanjem števila zaposlenih na fakulteti, saj je le na ta način mogoče oceniti enega od pomembnih kazalnikov o kakovosti izobraževalne dejavnosti, tj. (ne)ustreznim razmerjem med številom pedagogov (in drugih zaposlenih) ter študentk in študentov.³ V preteklih letih je bilo namreč že večkrat izpostavljeno, da je prav to ena od okoliščin, ki (lahko) ohromi možnost kakovostnega izobraževanja.

Zmanjševanje skupnega števila študentk in študentov v letu 2016 je mogoče pojasniti zlasti s postopnim *upadanjem števila vpisanih v prvi letnik dodiplomskega študijskega programa I. stopnje*.⁴ Podobno kot v preteklih letih velja opozoriti, da to načeloma ni posledica upadanja zanimanja za študij prava na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. **Zanimanje za študij prava** ostaja, kljub nenaklonjenim zunanjim okoliščinam (npr. številčno manjše generacije, konkurenca na trgu pravnega izobraževanja), sorazmerno veliko. To je predvsem odraz dolgoročnih prizadevanj fakultete za kakovost študija in ohranitev visokega ugleda celotne izobraževalne institucije. Poleg tega pa je fakulteta, podobno kot v preteklih letih, tudi v letu 2016 aktivno delovala v smeri promocije študija prava na fakulteti. Tako je npr. v namen celovite predstavitve pravnega študija (poleg ponovno dobro obiskanih informativnih dnevo) v sodelovanju s številnimi srednjimi šolami po Sloveniji organizirala tudi vrsto predstavitev študija in obštudijskih dejavnosti, ki potekajo na fakulteti.

Upadanje števila vpisanih v prvi letnik dodiplomskega študija je pretežno rezultat načrtne usmeritve fakultete k zmanjševanju celotnega števila študentk in študentov, ki ga fakulteta dosega z **zniževanjem razpisanih mest (za prvi letnik prvostopenjskega študija prava)**. V tem kontekstu je PF tudi v letu 2016 nadaljevala po poti, ki jo je začrtala v preteklem letu, in razpisala 200 rednih in 100 izrednih mest za prvostopenjski dodiplomski študij prava.

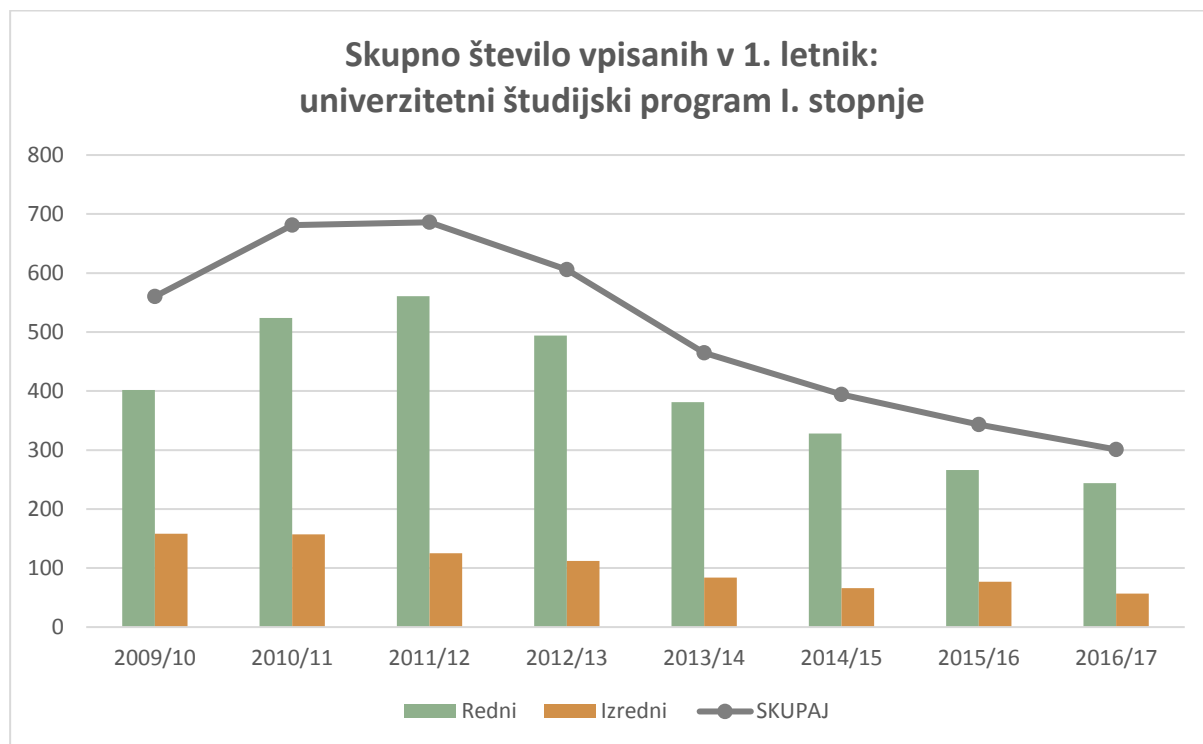
Podatki v spodnji tabeli, ki kažejo gibanje števila razpisanih vpisnih mest za redni in izredni študij v zadnjem desetletju, potrjujejo zavezanost fakultete temu cilju, grafični prikaz, ki kaže skupno število vpisanih v 1. letnik univerzitetnega študijskega programa I. stopnje, pa dokazuje, da so (bila) ta prizadevanja fakultete uspešna.

Število razpisanih mest za vpis v dodiplomski študijski program ⁵								
	2009 /10	2010/ 11	2011 /12	2012 /13	2013/ 14	2014 /15	2015 /16	2016/ 17
Redni	380	380	380	320	256	256	200	200
Izredni	200	200	200	160	160	160	100	100

³ Več o gibanju števila pedagoških delavk in delavcev v letu 2016 glej v nadaljevanju.

⁴ Drug dejavnik pri zmanjševanju je zaključevanje starega magistrskega programa.

⁵ V študijskem letu 2008/2009 je PF zadnjič razpisala prosta mesta za (stari) univerzitetni dodiplomski študij Pravo. Od študijskega leta 2009/10 se podatki o razpisanih mestih nanašajo na (bolonjski) univerzitetni študijski program I. stopnje.

Posledice teh prizadevanj za postopno zmanjšanje števila (novih) študentov se bodo v celoti odrazile šele v prihodnjih nekaj letih, ko bo PF kontinuirano vpisovala konstantno (manjše) število študentk in študentov. Prav tako pa bo šele v prihodnjih letih (s primerjavo drugih kazalnikov kakovosti) mogoče celovito oceniti predvidene pozitivne posledice tega zmanjšanja števila študentk in študentov na kakovost študija na fakulteti.

Podatki v spodnji tabeli prikazujejo še aktualno stanje vpisanih študentk in študentov na fakulteti v začetku študijskega leta 2016/17, in sicer po različnih letnikih in načinih študija (vpisa).

Število vpisanih na prvi stopnji študija v študijskem letu 2016/17

2016/17	Prvič		Ponovno		Podaljšano		Prehod		SKUPAJ
	Redno	Izredno	Redno	Izredno	Redno	Izredno	Redno	Izredno	
1. LETNIK	189	45	54	12	1	0	0	0	301
2. LETNIK	136	27	22	4	0	0	0	1	190
3. LETNIK	132	22	7	0	0	0	0	3	164
4. LETNIK	176	24	0	0	2	0	0	0	202
DODATNO LETO	48	2	0	0	1	0	0	0	51
SKUPAJ	681	120	83	16	4	0	0	4	908

Glede na uspešno doseženo ciljno vrednost števila vpisanih, se bo fakulteta v prihodnje posvetila drugim dejavnikom, ki v tem kontekstu vplivajo na kakovost študija. Tako je bila npr. v preteklih letih že večkrat poudarjeno, da omejevanje števila vpisanih in posledično manjše število študentk in študentov samo po sebi ni zagotovilo, da se bodo na fakulteto res vpisali tudi najustreznejši kandidati in kandidatke za študij prava. Zato bo fakulteta v prihodnjih letih usmerila pozornost k merilom, po

katerih se opravlja izbor za vpis na fakulteto. Pri tem je v ospredju zlasti resna preučitev možnosti za ponovno uvedbo **sprejemnega izpita**, kar so že dolgoletna prizadevanja fakultete, a zaenkrat k temu še ni pristopila na sistematičen način.

Običajno se kot kazalnika kakovosti upoštevata tudi **prehodnost študentov** študentk in študentov med letniki ter **povprečno trajanje študija**. PF je že v preteklih letih razmeroma nizko prehodnost izpostavljala kot eno od težav pri spremljanju kakovosti izobraževalne dejavnosti. Po eni strani je lahko nizka prehodnost res (upravičeno) razumljena kot pokazatelj sistemskih težav pri študiju, a po drugi strani prav to kaže tudi na ohranjanje trajne skrbi fakultete za visoko raven študijskih standardov in kakovost njenih diplomantk in diplomantov, ki jih fakulteta ne želi za vsako ceno podrežati pragmatičnim interesom, tj. zgolj nominalnemu dvigu kakovosti. Kljub ambivalentnemu odnosu do prehodnosti kot kazalniku kakovosti študija, pa PF vsa leta spremlja njegovo vrednost. Ob tem pa je treba opozoriti, da v preteklih letih metodologija merjenja prehodnosti ni bila povsem enotna. Zato je PF z letošnjim letom način spremljanja prehodnosti zasnovala po univerzitetni opredelitvi tega kazalnika in načinu njegovega merjenja.⁶ V spodnji tabeli so prikazani podatki o prehodnosti (v primerljivi obliki) za lansko in letošnje leto.

	2014/15				2015/16			
	1. let.	2. let.	3. let.	4. let.	1. let.	2. let.	3. let.	4. let.
Prehodnost	44,4 %	72,5 %	91,5 %	/	47,2 %	76,6 %	94,3 %	/
Redni	47,3 %	70,9 %	94,8 %	/	50,9 %	75,9 %	98,3 %	/
Izredni	30,3 %	82,9 %	69,7 %	/	34,6 %	81,5 %	72,7 %	/

Za leto 2016 lahko ugotovimo, da iz prvega v drugi letnik še vedno napreduje manj kot polovica študentk in študentov (47,2 % skupaj za redne in izredne študentke in študente), čeprav se je odstotek v primerjavi s preteklim letom nekoliko izboljšal. V tem kontekstu ostajajo opazne zlasti razlike med rednim in izrednim študijem.

Ukrep za povečanje prehodnosti (in boljših študijskih rezultatov nasploh) tudi v letu 2016 ostaja **spodbujanje sprotnega dela** študentk in študentov, na primer s preverjanjem prisotnosti na vajah (zlasti v nižjih letnikih, kjer je problem prehodnosti najočitnejši). K izboljšanju stanja v zvezi s tem problemom bistveno pripomore tudi vedno večji poudarek, ki ga fakulteta namenja **sistemu tutorstva** na vseh ravneh (tutorstvo za tuje študentke in študente na študijski izmenjavi, predmetno tutorstvo, uvajalno tutorstvo in tutorstvo za študente in študentke s posebnimi potrebami).⁷

PF se je v začetku študijskega leta 2016/17 ukvarjala z vprašanjem, kako spremljati učinke **prerazporeditve izpitnih rokov**, ki je bila v lanskem študijskem letu (na pobudo Študentskega sveta) izvedena s ciljem študentkam in študentom omogočiti lažje opravljanje izpitnih obveznosti zimskega semestra pred glavnim izpitnim obdobjem po zaključku poletnega semestra. Predviden pozitivno rezultat te spremembe bo mogoče realno oceniti ob koncu tekočega študijskega leta na primer z analizo študentskih anket ali s pomočjo kazalnika prehodnosti.

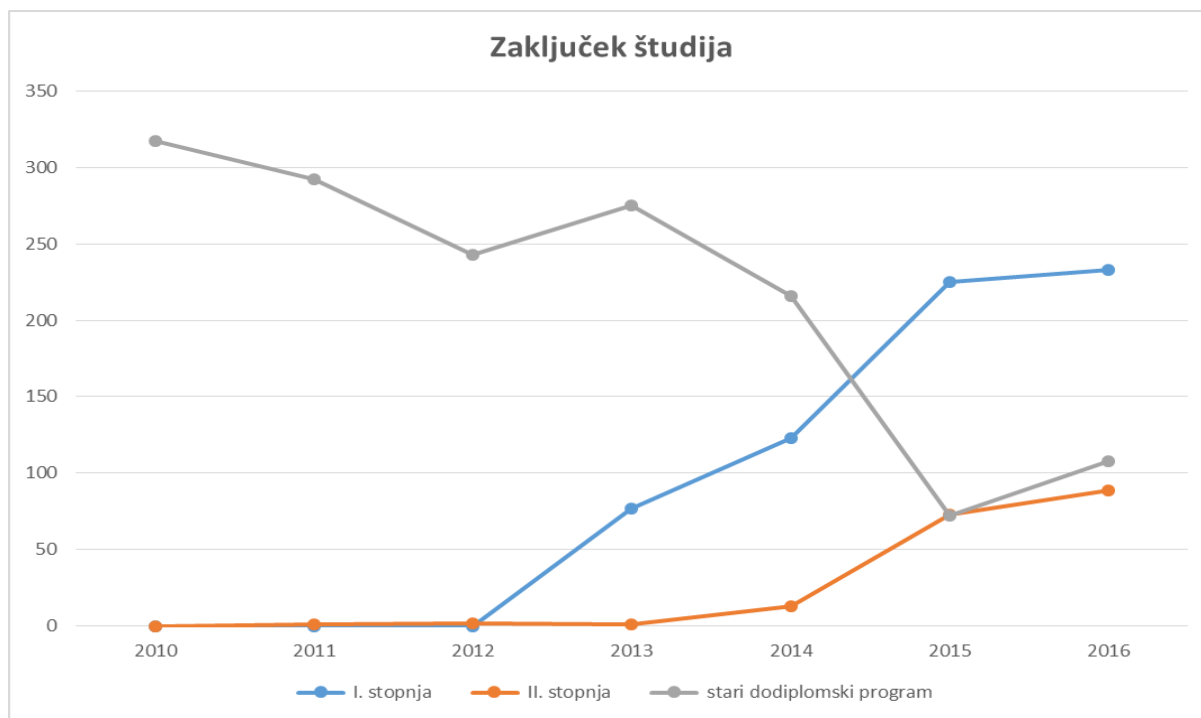
⁶ V sistemu kakovosti UL je glede vprašanja sta glede prehodnosti predvidena dva uradna kazalnika: (1) *prehodnost med letniki* in (2) *prehodnost med letniki glede na srednješolski uspeh študentov*. V nadaljevanju je za potrebe kakovosti izobraževalne dejavnosti v tem poročilu relevanten le prvi, tj. prehodnost med letniki, ki jo lahko primeroma opredelimo s pomočjo prehodnosti iz prvega v drugi letnik, ki jo izračunano na sledeč način: število vpisanih v 2. letnik v obdobju t (tekočem študijskem letu) brez ponavljavcev / število vpisanih v 1. letnik vključno s ponavljavci v prejšnjem študijskem letu ($t-1$). Takšna opredelitev prehodnosti oziroma način njenega izračuna po vsebini ustreza kazalniku *prehodnost čiste generacije*, ki ga v postopkih akreditacije in evalvacije študijskih programov uporablja NAKVIS.

⁷ Podrobneje o sistemu tutorstva glej poglavje »Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente«.

Z začetkom študijskega leta 2015/16 so na PF začele veljati *spremembe pogojev za zaključek študija na univerzitetnem programu I. stopnje*. Gre za pomemben ukrep, ki je v letu 2016 pomembno prispeval h kakovosti študija. Kot je bilo pojasnjeno že lani, za zaključek študija na prvi stopnji univerzitetnega študijskega programa prava I. stopnje zadostuje, da študent oziroma študentka opravi vse študijske obveznosti in izpite iz posameznih predmetov tega študijskega programa, ukinjena pa je obveznost uspešno izdelati in zagovarjati diplomsko delo.⁸ Nova ureditev glede zaključka študija na I. stopnji nakazuje tudi namero PF k oblikovanju enovitega petletnega študijskega programa, ki se zaključi z kakovostno izdelanim, obsežnejšim magistrskim diplomskim delom.

Opisana sprememba je dodatno prispevala tudi k manj zapletenemu *prehodu med prvo in drugo stopnjo študija*, čeprav je fakulteta v preteklih letih na tem področju (z izjemo že izpostavljenega izjemno intenzivnega dela pedagogov in referata koncentriranega zlasti v septembru 2016) ni imela bistvenih težav. Namreč, večina tistih, ki so študij na prvi stopnji že uspeli zaključiti, se je odločila za neposreden prehod (nadaljnji vpis) na študij prava II. stopnje.⁹

S tem je povezano tudi *stanje diplomantk in diplomantov* oziroma *zaključevanje študija* na programu I. stopnje. Kot je bilo pojasnjeno že v preteklih letih, je bil začetek sprememb v strukturi diplomantk in diplomantov jasno viden že pred nekaj leti, ko je po eni strani začelo prihajati do postopnega zmanjševanja študentk in študentov, ki zaključujejo študij na starem univerzitetnem programu (z nazivom univerzitetni diplomirani pravnik)¹⁰, po drugi strani pa povečevanjem števila študentk in študentov, ki so študij PF zaključili po bolonjskem programu I. in II. stopnje. Ta trend, prikazan v spodnjem grafu, se je v letu sicer v letu 2016 nekoliko zabrisal zaradi intenzivnega zaključevanja študija na univerzitetnem dodiplomskem programu do predvidenega roka 30. 9. 2016, a v grobem ostaja nespremenjen.

⁸ Za izdelavo in zagovor diplomske naloge se za študente, ki so bili vpisani v prvostopenjski študijski program pravo pred študijskim letom 2015/16, še naprej uporabljajo določbe Pravilnika o diplomski nalogi, ki so veljale do sprejema tega pravilnika. Novi režim glede zaključka študija velja torej za študente in študentke, ki so se vpisali v 4. letnik prvostopenjskega študija prava v študijskem letu 2015/16.

⁹ Glede števila vpisanih na II. stopnjo glej poglavje 3.1.1.2.

¹⁰ Glej točko 3.1.1.4.

Kot v preteklih letih, tudi za leto 2016 velja, da so za kakovost v izobraževalnem procesu na PF vedno bolj pomembne alternativne oblike poučevanja, ki vključujejo tudi **aktivne metode učenja in poučevanja** ter **sodelovanje z okoljem v okviru študija**.¹¹ Tako se na primer pedagoško delo v okviru izvajanja študijskih programov vseskozi dopolnjuje s praktičnimi primeri ter neposrednim obiskovanjem najpomembnejših pravnih ustanov. Prav tako se v redni pedagoški proces, ki se izvaja neposredno na PF, vseskozi vključujejo različne oblike sodelovanja z okoljem.

Posebej velja omeniti, da je PF v letu 2016 izpolnila enega od izzivov, ki si jih je zadala v preteklih letih, tj. spodbuditi ponovno izvajanje seminarjev o pravnem pisanju in raziskovanju kot ene od obštudijskih dejavnosti oziroma opraviti razpravo o integraciji tovrstnih vsebin v redni študijski proces. Z začetkom študijskega leta 2016/17 je namreč študentkam in študentom v 3. ali 4. letniku med izbirnimi predmeti ponudila nov predmet *Pravno raziskovanje in pisanje*, ki vsebinsko v celoti pokrije potrebo po zagotavljanju možnosti za poglobljanje teh vsebin v okviru študija prava.

Ob rednih oblikah študija pa so bile študentkam in študentom na voljo še druge učne vsebine in načini, ki zahtevajo oziroma omogočajo posebej aktivno možnost pridobivanja in praktičnega preverjanja novih znanj. Tako so imeli študenti in študentke v študijskem letu 2016 okviru fakultete možnost sodelovati na več različnih pravnih klinikah oziroma svetovalnicah, domačih in mednarodnih tekmovanjih iz simulacij reševanja pravnih sporov (t.i. *moot court* tekmovanjih), različnih razpravnih skupinah (na primer o pravni filozofiji, pravni zgodovini, itd.), poletnih šolah in manjših raziskovalnih projektih v sodelovanju s fakultetnimi učitelji. Na kakovost študija v tem kontekstu nesporno kaže tudi dejstvo, da študenti in študentke PF na tovrstnih obštudijskih dejavnostih praviloma dosegajo vrhunske uvrstitve ali prepoznave dosežke. Tako so na primer ekipe PF v letu 2016 dosegle več pomembnih zmag na odmevnih mednarodnih tekmovanjih, na primer v velikem finalu svetovnega tekmovanja European Law Moot Court Competition (ELMC), ki je potekalo na sedežu Sodišča EU v Luksemburgu, ali v finalu Trans-European Moot Court tekmovanju iz poznavanja Evropske konvencije o človekovih pravicah na sedežu Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu, itd.

Že lansko leto je bil v tem kontekstu kot priložnost za krepitev kakovosti posebej izpostavljeno prizadevanje fakultete za tesnejše in bolj **neposredno povezovanje fakultetnih obštudijskih dejavnosti s študijskim procesom**. PF se je zavezala, da bo nosilce in izvajalce že obstoječih obštudijskih dejavnosti spodbujala k temu, da pripravijo utemeljene predloge za uradno priznanje obštudijskih dejavnosti na UL, in sicer po vzoru v letu 2015 že uspešno zaključenega postopka za priznanje Pravne svetovalnice za begunce in tujce kot s strani univerze uradno podprte obštudijske dejavnosti, sodelovanje pri kateri študentkam in študentom prinaša 3 ali 4 kreditne točke (ECTS). V zvezi s tem se je PF ob koncu leta 2016 odločila, da bo k urejanju tega vprašanja pristopila bolj celovito, saj je začela pripravljati enoten predlog za ureditev položaja vseh pravnih klinik oziroma svetovalnic, ki bo za obravnavo na Senatu PF pripravljen predvidoma do v začetka poletnega semestra študijskega leta 2016/17.

3.1.1.2 Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov

Uvodoma velja ugotoviti, da edini drugostopenjski magistrski študijski program Pravo pomeni nadgradnjo prvostopenjskega programa in skupaj z njim zagotavlja formalno raven izobrazbe, ki se zahteva kot pogoj za opravljanje pravniškega državnega izpita. Magistrski študij Pravo je enoletni študij (60 ECTS), ki obsega dva semestra in študentom omogoča izbiro enega izmed usmeritvenih modulov.

Kot je bilo že večkrat izpostavljeno, je izvajanje študija na II. stopnji bistvenega pomena za zagotavljanje celovitosti in kakovosti pravnega izobraževanja, saj se za opravljanje vseh ključnih pravnih del v pravosodju zahteva diploma I. in II. stopnje bolonjskega študijskega programa. Kljub težavam na začetku izvajanja študija na II. stopnji v letu 2013/2014, ki so bile pretežno posledica

¹¹ Ugotovitev se nanaša na vse stopnje študija, tj. programe prve, druge in tretje stopnje. Za celovit pregled izvedenih aktivnosti v zvezi s tem glej prilogo tega poročila.

zunanjih dejavnikov (umik finančnih sredstev, potrebnih za izvajanje druge stopnje študijskega programa s strani države), se je fakulteta v danih okoliščinah ustrezno prilagodila in začela študij pravočasno izvajati. V študijskem letu 2016/17 pa je PF prvič začela študij na II. stopnji **izvajati v prvotno zastavljeni obliki**, tj. izhajajoč iz **štirih različnih usmeritvenih modulov** (splošni, gospodarskopравни, državnopravni, mednarodnopravni modul), ki jih imajo na voljo študentke in študenti vpisani na ta študijski program.

Z začetkom študijskega leta 2016/17 je bili torej po več letih odpravljen pomemben omejevalni ukrepi pri izvajanju študija na II. stopnji, s katerimi se je bila fakulteta prisiljena prilagoditi na finančno situacijo, v kateri se ni znašla po lastni krivdi. Tako študentke in študenti v tekočem študijskem letu poleg dveh skupnih obveznih predmetov opravljajo študijske obveznosti pri obveznih predmetih izbranega modula ter še dva izbirna predmeta, pri čemer je dodatna izbirnost zagotovljena s tem, da lahko študent ali študentka kot izbirni predmet vpiše tudi katerega od predmetov iz preostalih treh modulov. Kljub tem pomembnim spremembam, ki prispevajo h kakovosti izvajanja programa na II. stopnji, pa se predmeti v primerjavi z lanskim letom načeloma izvajajo v *nespremenjenem obsegu*. Pri skupnih obveznih predmetih se je obseg neposrednih pedagoških ur že v lanskem letu dvignil iz polovice na dve tretjini prvotno predvidenih ur (iz 45 na 60 pedagoških ur), podobno pa velja za modularne obvezne predmete, pri katerih se je obseg izvedenih neposrednih pedagoških ur dvignil iz polovice na tri četrtine prvotno predvidenih ur (iz 60 na 90 pedagoških ur). Le pri izbirnih predmetih načina izvajanja tudi v letu 2016 ostaja nespremenjen od začetka izvajanja tega študijskega programa.

Ne glede na to pa je mogoče pričakovati, da bo postopna ustalitev vsebine in načina dela pri predmetih na II. stopnji, med katerimi so bili mnogi (povsem) na novo zasnovani, ter začetek izvajanja študija po predvidenih moduli v letošnjem letu, v prihodnje še dodatno prispeval k dvigu kakovosti študija na II. stopnji. Evalvacija te projekcije (s poglobljeno analizo študentskih anket na II. stopnji), ki je bila sicer predvidena že ob koncu ob koncu študijskega leta 2015/16, bo izvedena konec tekočega študijskega leta, saj bo tako mogoče bolj celovito oceniti izvajanje drugostopenjskega študija po izvorni zasnovi, tj. z bolj usmerjenim in poglobljenim študijem v moduli.

Sicer za kakovosti študija na tej stopnji pomembno še, da se v letu 2016 nadaljuje pozitiven trend povečevanja števila (novo) vpisanih študentk in študentov na tem študijskem programu, kar je mogoče šteti tudi kot znak njihovega zaupanja v delo fakultete, kljub nakazanim omejitvam in drugim dejavnikom, ki ovirajo optimalno izvedbo študija na II. stopnji. Spodnja tabela prikazuje aktualno stanje vpisanih na študijski program pravo II. stopnje.

Število vpisanih na *drugi* stopnji študija v študijskem letu 2016/17

2016/17	Prvič		Podaljšano		SKU PAJ
	Red no	Izred no	Red no	Izred no	
1. LETNIK	228	1	0	0	229
DODATN O LETO	198	1	3	0	202
SKUPAJ	426	2	3	0	431

V primerjavi s prejšnjim študijskim letom se je nekoliko povečalo število prvič vpisanih (za približno 5 %), bistveno pa je zraslo skupno število vpisanih na tem študijskem programu (skoraj za 25 %). Kot je razvidno iz prikazanih podatkov, gre slednje seveda zlasti na račun tega, da je večina študentk in študentov, ki se je v lanskem študijskem letu prvič vpisala na ta program, v študijskem letu 2016/17 vpisala t. i. dodatno (absolventsko) leto.

Ne glede na dejstvo, da se večina študentk in študentov odloči za vpis dodatnega leta, zaključevanje študija na II. stopnji poteka povsem normalno. Od samega začetka izvajanja tega študijskega programa je namreč mogoče zaznati trend povečevanja števila študentk in študentov, ki so zaključili študij na tej stopnji, kar prikazuje spodnja tabela.

Zaključek študijskega programa pravo na II. stopnji

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Števi lo	0	1	2	1	13	73	89

PF se je sicer v preteklih letih zavezala, da bo odprla razpravo oziroma začela z iskanjem ustrežnejše rešitve za izvajanje študijskega programa II. stopnje, a je ob trendu postopnega izboljšanja kakovosti izvajanja študija na tej stopnji, ki ga je mogoče potrditi tudi v letu 2016, odločila, da je omenjeno razpravo o koreniti prenovi študija na II. stopnji bolj smiselno odločiti v interesu čimprejšnje uveljavitve enovitega petletnega študija, ki vsebinsko vključuje tudi magistrski študij. To pa PF v vmesnem času seveda ne odvezuje od prizadevanj za izboljšanje različnih vidikov kakovosti študija na II. stopnji, kakor je trenutno zasnovan.

3.1.1.3 Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov

Kljub v preteklih letih zaznamim pomanjkljivostim glede zasnove (in posledično izvedbe) **doktorskega študija**, na katero je bilo opozorjeno v preteklih letih, na tem področju v letu 2016 ni bilo bistvenih sprememb. Spodnja tabela prikazuje stanje na študijskem programu pravo III. stopnje je bilo konec leta 2016.

Število vpisanih na tretji stopnji študija v študijskem letu 2016/17

2016/17	Prvič		Ponovno		Podaljšano		Prehod		SKUPAJ
	Redno	Izredno	Redno	Izredno	Redno	Izredno	Redno	Izredno	
1. LETNIK	20	0	1	0	0	0	0	0	21
2. LETNIK	10	0	1	0	0	0	16	0	27
3. LETNIK	8	0	0	0	0	0	0	0	8
DODATNO LETO	10	0	0	0	0	0	0	0	10
SKUPAJ	48	0	2	0	0	0	16	0	66

V začetku študijskega leta 2016/17 je bilo na doktorski študij vpisanih 20 novih študentk in študentov, z zagovorom doktorske disertacije pa je ta program uspešno zaključilo 9 študentk oziroma študentov.

Na prizadevanje PF za izboljšanje kakovosti v tem kontekstu kažejo tudi različne aktivnosti, kot je na primer vzpodbujanje študentk in študentov in pomoč pri prijavi na javni razpis za sofinanciranje doktorskih študentov Univerze v Ljubljani.¹²

Ključni dejavnik za dvig kakovosti na tem področju pa ostaja v osnovi nespremenjen: v okviru PF je potreben resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v 1. letniku, ki ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ne more potekati na način predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. Fakulteta sicer nadaljuje s prizadevanji za doseg tega cilja, vendar razprava zaenkrat ostaja v okviru Komisije za doktorski študij, saj predlogi v tej fazi še niso dovolj izdelani za širšo obravnavo in odločanje (na Senatu). Glede na to, da spremembe doktorskega študija niso v enaki meri vezane na prizadevanja fakultete za uveljavitev enovitega dodiplomskega petletnega študijskega programa, kot spremembe študija na II. stopnji, ni nobenih zadržkov, da ne bi PF že v naslednjem letu okrepila iskanje ustreznih rešitev za potrebne spremembe v zasnovi doktorskega študija.

¹² Javni razpis za sofinanciranje doktorskega študija – generacija 2016, objavljen na strani MIZŠ, dne 5. 8. 2016. Glej povezavo na objavo informacije razpisu, dostopno na: <http://www.pf.uni-lj.si/oglasna-deska/ii-in-iii-stopnja-ter-podiplomski-studij/arhiv-3004/objava-javnega-razpisa-za-sofinanciranje-doktorskih-studentov-generacija-2016/>.

3.1.1.4 Prejšnji dodiplomski in podiplomski študij

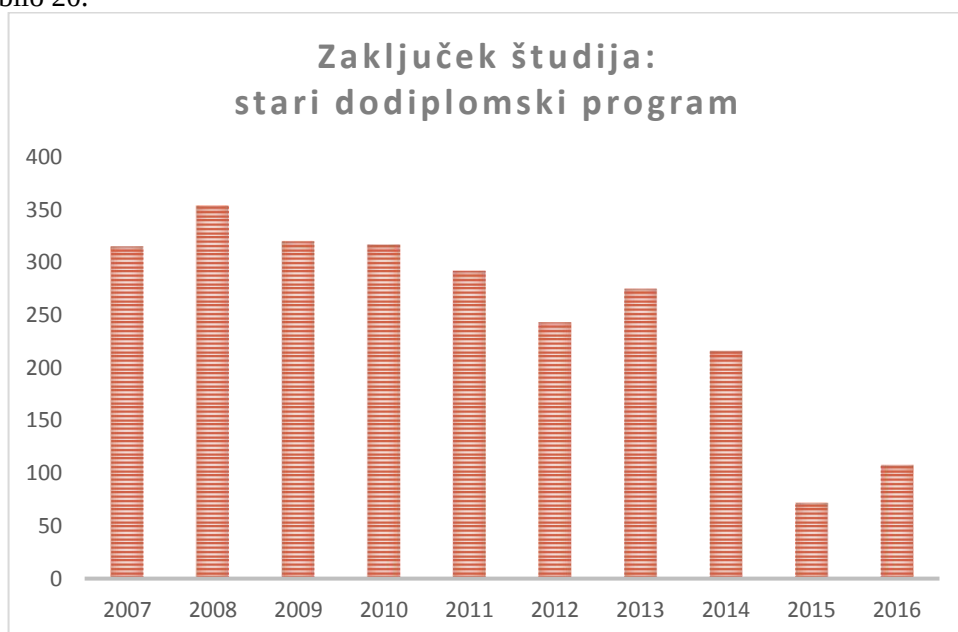
Kot v preteklih letih bi v zvezi z izvajanjem *starih (predbolonjski) študijskih programov* po eni strani težko govorili o bistvenih premikih glede kazalnikov kakovosti, saj je izobraževalna dejavnost do leta 2016 na teh programih skoraj v celoti usahnila.

Po drugi strani pa je bilo leto 2016 za izvajanje starih (predbolonjski) študijskih programov gotovo prelomno. V skladu z zakonodajo¹³ je bilo namreč izobraževanje po starih visokošolskih strokovnih, univerzitetnih, specialističnih in znanstvenih magistrskih programih dovoljeno in možno dokončati najkasneje do konca študijskega leta 2015/16, tj. do 30. 9. 2016. Do navedenega datuma so morale biti opravljene vse študijske obveznosti, vključno z zagovorom zaključnega dela.

Za ohranitev kakovostnega načina dela je PF že v preteklem letu sprejela nekoliko prilagojen režim dela pri zaključevanju teh študijskih programov, in sicer zaradi predvidenega velikega števila študentk in študentov na starih predbolonjskih programih (zlasti na znanstvenem magistrskem študiju), ki bi želeli zaključiti študij do predvidenega roka. Kandidati in kandidatke, ki so želeli v predvidenem roku magistrirati, so morali do 9. 5. 2016 mentorjem oddati že vezane magistrske naloge; za študenti in študentke na dodiplomskem programu pa je veljala obveznost oddati v branje prvo različico diplomske naloge mentorjem do konca maja 2016. Vsi študenti in študentke so bili na navedene roke tudi posebej opozorjeni.

Kot prikazujejo spodnji podatki, pripravljenost PF ni bila odveč. Po tem, ko je število diplomantov na starih dodiplomskih programih v zadnjih letih postopno upadalo, je do zaključka študijskega leta 2015/16 ponovno naraslo. Študentov, ki so oddali vlogo za dokončanje študija in jim študija ni uspelo zaključiti, je 10. Študentov, ki pa so bili vpisani ter jim je ostala le diploma, in niso oddali vloge za dokončanje študija, pa je bilo 20.

Zaključek študija: stari dodiplomski program	
Leto	št.
2007	315
2008	354
2009	320
2010	317
2011	292
2012	243
2013	275
2014	216
2015	72
2016	108

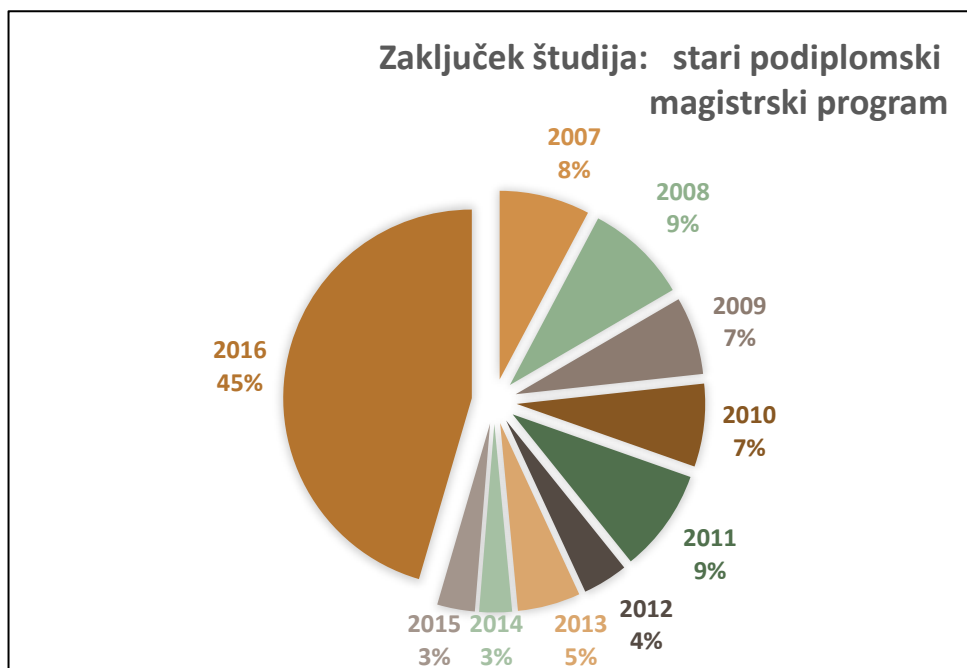

Predhodna pripravljenost PF na povečan obseg dela v zvezi z zaključevanjem starih predbolonjskih študijskih programov je bila še toliko bolj nujna pri podiplomskem magistrskem programu. Kot je razvidno iz spodnjega prikaza podatkov, je skoraj polovica vseh, ki so v zadnjih desetih letih na PF pridobili naziv magister oziroma magistrica znanosti, s študijem zaključila v letu 2016. Pri tem je pomembno tudi, da le 24 študentom oziroma študentkam, ki so zaprosili za možnost dokončanja študija na tem programu in so začeli z delom v tej smeri, le-tega v predvidenem roku ni uspelo dokončati.

Zaključek študija: stari podiplomski (magistrski) program

Zakona o visokem šolstvu iz leta 2004, Uradni list RS, št. 63/04.

Le to	š t.
2007	36
2008	41
2009	31
2010	33
2011	41
2012	11
2013	82
2014	25
2015	31
2016	211

Ob precejšnjih obremenitvah za fakultetne učitelje in učiteljice ter podporne službe zaradi povečanega obsega dela zaradi zaključevanja študija na starih predbolonjskih študijskih programih, zlasti v drugi polovici študijskega leta 2015/16, je bilo treba zagotoviti tudi nemoten potek rednega študijskega procesa na študijskih programih I., II. in III. stopnje. Glede na okoliščine je torej mogoče sklepno oceniti, da je PF uspešno izpeljala proces zaključevanja študijske dejavnosti na predbolonjskih študijskih programih, ne da bi pri tem trpela kakovost študija na drugih programih.

Povzetek v obliki preglednice:

3.1.1 IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST	
Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uspešno izpeljan proces zaključevanja študijske dejavnosti na predbolonjskih študijskih programih.	Ob precejšnjih obremenitvah za fakultetne učitelje in učiteljice ter podporne službe je PF uspešno izpeljala proces zaključevanja študijske dejavnosti na predbolonjskih študijskih programih, ne da bi pri tem trpela kakovost študija na drugih programih.
Uspešno zaključen postopek reakreditacije obstoječih študijskih programov I., II., in III. stopnje.	Ustrezno akreditirani študijski programi so temelj izvajanja izobraževalne dejavnosti na fakulteti, brez katerega ni mogoče govoriti o študiju prava, ki ima za cilj študente in študentke usposobiti za oziroma jim omogočiti doseganje potrebnih kvalifikacij za opravljanje najzahtevnejših pravnih poklicev (v pravosodju).
Nadaljnja krepitev kakovosti pri izvajanju magistrskega študija, tj. študijskega programa na II. stopnji.	Z začetkom študijskega leta 2016/17 je bili po več letih odpravljeni pomembni omejevalni ukrepi pri izvajanju študija na II. stopnji: PF je prvič začela študij na II. stopnji izvajati v prvotno zastavljeni obliki, tj. izhajajoč iz štirih različnih usmeritvenih modulov (splošni, gospodarskopравни, državnopravni, mednarodnopravni modul), ki jih imajo na voljo študentke in študenti vpisani na ta študijski program. Tako študentke in študenti v tekočem študijskem letu poleg dveh skupnih obveznih predmetov opravljajo študijske obveznosti pri obveznih predmetih izbranega modula ter še dva izbirna predmeta, pri čemer je dodatna izbirnost zagotovljena s tem, da lahko študent ali študentka kot izbirni predmet vpiše tudi katerega od predmetov iz preostalih treh modulov.
Vzpostavitev mehanizma za krepitev veščin kakovostnejšega pisnega in ustnega izražanja študentk in študentov.	Po razpravi o pomenu pravnega pisanja in raziskovanju za študij prava in pravniško delo v praksi, je se je PF odločila za integracijo tovrstnih vsebin v redni študijski proces z uvedbo novega (izbirnega) predmeta Pravno raziskovanje in pisanje.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Priložnost: začeti uradni postopek akreditacije novega enovitega petletnega študijskega programa.	Odsotnost enovitega petletnega magistrskega študija prava je bila že v preteklih letih izpostavljena kot ena od ključnih pomanjkljivosti na področju zagotavljanja kakovosti študija na PF, zato bi bilo smiselno v letu 2017 intenzivirati prizadevanja PF za doseg tega cilja.
Priložnost: prehod od prizadevanj za	Okrepitev proaktivne vloge fakultete pri iskanju

doseganje ustreznega števila vpisanih k zagotavljanju vpisa najbolj kakovostnih oziroma primernih (bodočih) študentk in študentov na študijske programe fakultete.	možnosti oziroma načinov za uvedbo sprejemnega izpita za vpis na fakulteto ter nadaljevanje (vsebinske) razprave o drugih možnosti za doseganje tega cilja, tj. vpisa najustrežnejših (bodočih) študentk in študentov.
Priložnost: možnost uradne (univerzitetne) potrditve že obstoječih obštudijskih dejavnosti fakultete, ki obštudijsko dejavnost ovrednoti z določenim številom kreditnih točk (ECTS).	Priprava systemskega predloga in začetek postopka za uradno priznanje obštudijskih dejavnosti na UL, in sicer po vzoru v letu 2015 že uspešno zaključenega postopka za priznanje Pravne svetovalnice za begunce in tujce.
Izziv: ustrežnejši zasnova doktorskega študija.	Nadaljevanje prizadevanj za prenovu doktorskega študija, vključno z možnostjo odprave delitve študijskega programa na posamezne module in ustrežnejšim izbirnim postopkom študentk in študentov.
Priložnost: pridobitev akreditacije predlagane študijske programe za izpopolnjevanje – specializacija znanj s področja prava.	Uspešno zaključiti začete postopke za akreditacijo študijskih programov za izpopolnjevanje – specializacija znanj s področja prava. Gre za pomemben korak, s katerim bo mogoče na PF po prenehanju izvajanja starih (predbolonjskih) magistrskih programov obogatiti kakovost izobraževalne dejavnosti PF s ponudbo k praksi usmerjenega, nadaljnjega izobraževanja pravnikov in pravnih.

3.1.1.2 Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti

V Strategiji razvoja PF UL 2013-2020 ima fakulteta med svojimi prednostmi zapisane tudi vključenost učiteljev, raziskovalcev in študentov v mednarodno izmenjavo, izvajanje posebnih programov v tujem jeziku za študente na izmenjavah ter organizacijo mednarodnih znanstvenih konferenc. S povečevanjem števila mobilnih študentov, krepitevjo obstoječih in vzpostavljanjem novih partnerstev z izbranimi univerzami in ohranjanjem ponudbe predmetov v tujem jeziku je PF tudi v študijskem letu 2015/16 zelo uspešno zasledovala cilje na področju internacionalizacije, zapisane v Strategiji razvoja PF UL 2013-2020 in Strategiji internacionalizacije UL.

Bilateralni sporazumi o mednarodnem sodelovanju

Za namen izmenjav študentov in zaposlenih v okviru programa Erasmus+, ki je (predvsem zaradi finančnih dotacij, ki jih ponuja) daleč najbolj razširjen in prepoznaven izmenjavni program na svetu, je fakulteta v zadnjem letu sklenila 11 novih bilateralnih sporazumov, in sicer z naslednjimi tujimi univerzami:

- *Université Rennes I (Rennes, Francija),*
- *Universidad Carlos III de Madrid (Madrid, Španija),*
- *Sveučilište u Splitu (Split, Hrvaška),*
- *Università degli Studi di Brescia (Brescia, Italija),*
- *Université du Luxembourg (Luksemburg, Luksemburg),*
- *Pázmány Péter Catholic University (Budimpešta, Madžarska),*
- *Lulea University of Technology (Lulea, Švedska),*
- *Universität Hamburg (Hamburg, Nemčija),*
- *Tilburg University (Tilburg, Nizozemska),*

- *Universidad de Deusto (Bilbao, Španija),*
- *Northumbria University (Newcastle upon Tyne, VB).*

Poleg tega je fakulteta podpisala še štiri dodatne sporazume o mednarodnem sodelovanju (z inštituti ali univerzami iz držav, ki niso članice EU), katerih namen je - poleg spodbujanja medsebojne izmenjave študentov in zaposlenih - predvsem vzpostavitev institucionalnega sodelovanja tudi na drugih področjih (raziskovalno delo, organizacija konferenc ali simpozijev, itd). Te institucije so:

- *University of Johannesburg (JAR),*
- *Beirut Arab University (Libanon),*
- *University Eduardo Mondlane (Mozambik),*
- *Ludwig Boltzmann Institute of Human Rights (Avstrija).*

Fakulteta je imela ob koncu leta 2016 sklenjenih 105 bilateralnih sporazumov v okviru programa Erasmus+, poleg tega pa še 22 medfakultetnih sporazumov o sodelovanju izven omenjenega programa¹⁴. V postopku dogovarjanja sta trenutno še sklenitvi bilateralnih sporazumov s *Kazan Federal University* (Rusija) in z *National University Odessa Law Academy* (Ukrajina).

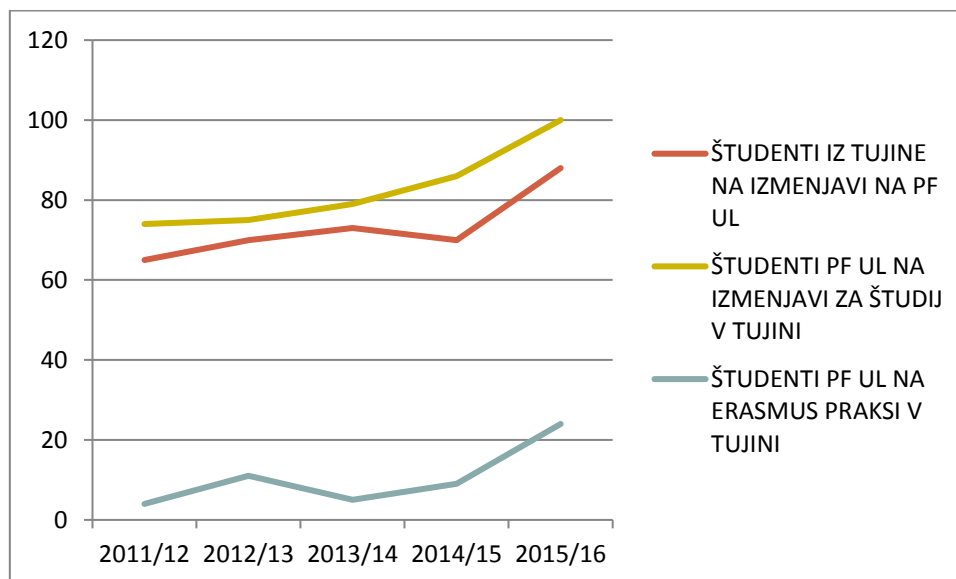
Izmenjave študentov

Pri študentskih izmenjavah smo v študijskem letu 2015/16 beležili znaten porast glede na prejšnja leta, in sicer tako pri številu tujih študentov, ki so prišli na študijsko izmenjavo na PF UL, kot pri številu naših študentov, ki so v tujini opravili izmenjavo za študij (preko različnih programov izmenjav) ali prakso (preko programa Erasmus+).

Primerjava števila mobilnih študentov v zadnjih petih letih je razvidna v naslednji tabeli in grafu:

ŠTUDIJSKO LETO:	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
ŠTUDENTI IZ TUJINE NA IZMENJAVI NA PF UL	65	70	73	70	88
ŠTUDENTI PF UL NA IZMENJAVI ZA ŠTUDIJ V TUJINI	74	75	79	86	100
ŠTUDENTI PF UL NA ERASMUS PRAKSI V TUJINI	4	11	5	9	24

¹⁴ Seznam sporazumov v okviru programa Erasmus+ je na ogled na: <http://www.pf.uni-lj.si/mednarodno-sodelovanje/erasmus-izmenjave-studentov/seznam-partnerskih-univerz/>, seznam preostalih medfakultetnih sporazumov pa na: <http://www.pf.uni-lj.si/mednarodno-sodelovanje/bilateralni-fakultetni-sporazumi-o-mednarodnem-sodelovanju/>.

Po odstotku domačih študentih, ki odhajajo na mobilnost v tujino, je PF UL še vedno v vrhu med članicami UL. Menimo, da gre razloge za to iskati v dovolj razvejani mreži (kakovostnih in študentom zanimivih) partnerskih univerz v tujini oziroma dovolj sklenjenih bilateralnih sporazumov; ključnega pomena pa so gotovo tudi dobra informiranost in strokovna podpora študentom pred, med in po izmenjavi ter (po vrnitvi) možnost priznavanja v tujini opravljenih študijskih obveznosti.

Pri tujih študentih, ki prihajajo na izmenjavo na UL, imajo največ zaslug za visoke številke študentov gotovo naslednji dejavniki: redno in skrbno vzdrževanje stikov s partnerskimi institucijami, razvejana mreža partnerskih univerz v tujini, promocija univerze in fakultete (predvsem ažurirana in s pravimi informacijami napolnjena angleška različica spletnih strani), še vedno dovolj velika ponudba predmetov, ki jih fakulteta ponuja v angleškem jeziku, in kakovostno delo tutorjev za tuje študente.

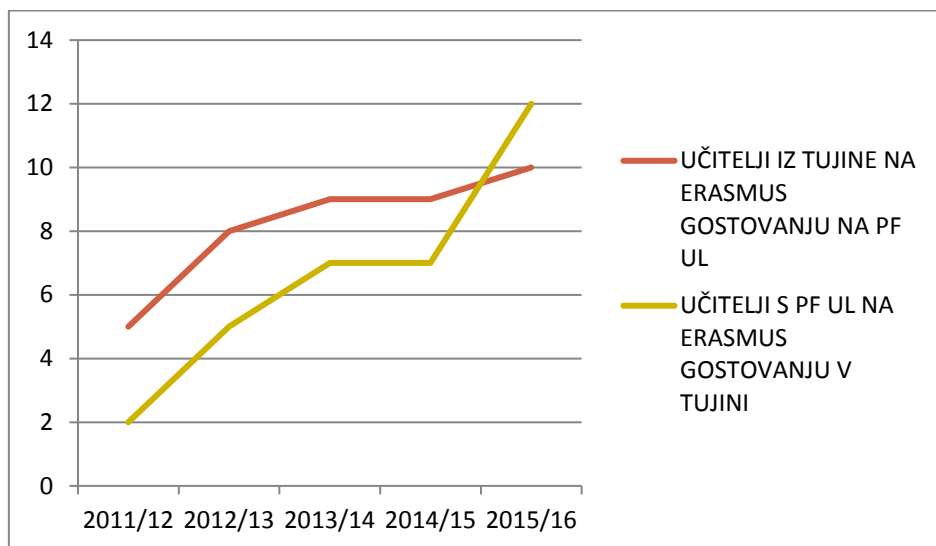
Omeniti velja še, da je PF UL v letu 2015/16 tudi prvič aktivno sodelovala v novi akciji programa Erasmus+, imenovani Mednarodna kreditna mobilnost (KA107), ki omogoča projekte mobilnosti v visokem šolstvu, ki potekajo med programskimi in partnerskimi državami (torej državami s celega sveta, ne zgolj v EU). V prvem letu izvajanja akcije je bilo vanjo vključenih šest članic UL, med njimi tudi PF. V okviru projekta smo pridobili finančna sredstva za izvedbo štirih študentskih izmenjav na PF UL (iz Brazilije, Rusije in Kitajske) in ene učiteljske izmenjave na PF UL (iz Brazilije); vse smo tudi uspešno izvedli.

Izmenjave zaposlenih v okviru programa Erasmus+

Zadovoljni smo lahko tudi na področju izmenjav zaposlenih – glede na pretekla leta smo v študijskem letu 2015/16 zabeležili velik porast števila domačih **pedagoških delavcev**, ki so bili na izmenjavi preko programa Erasmus+ (iz sedem mobilnih pedagogov v letih 2013/14 in 2014/15 na 12 v letu 2015/16); iz devet na 10 je tudi naraslo število tujih pedagogov, ki so prišli na Erasmus učiteljsko gostovanje na PF UL.

Primerjava števila izmenjav pedagogov v zadnjih petih letih je razvidna v spodnji tabeli in grafu:

ŠTUDIJSKO LETO:	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
UČITELJI IZ TUJINE NA ERASMUS GOSTOVANJU NA PF UL	5	8	9	9	10
UČITELJI S PF UL NA ERASMUS GOSTOVANJU V TUJINI	2	5	7	7	12

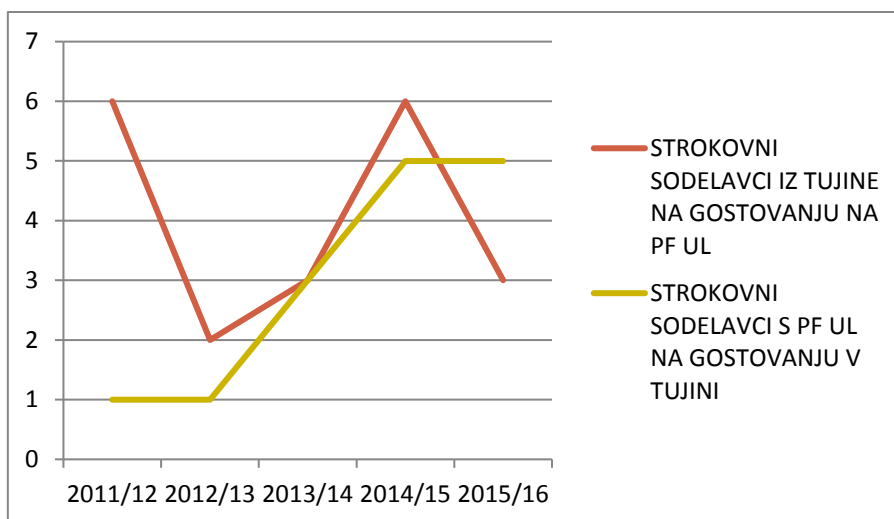

Ob navedenem je treba dodati, da je s PF UL na gostovanje v tujino zagotovo odšlo še precej večje število pedagogov, a so te mobilnosti bile izvedene preko drugih programov ali oblik sodelovanja s tujimi univerzami ali ostalimi institucijami, zato jih zgornja tabela ne beleži. Prav tako smo na PF UL gostili še nekatere druge gostujoče predavatelje, o čemer je nekaj več zapisano tudi v nadaljevanju.

Pri zaposlenih v strokovnih službah so številke, razumljivo, malo nižje – zaradi specifik delovnih področij in omejene ponudbe organiziranih usposabljanj na tujih univerzah (t.i. *Erasmus Staff Week-i*) te mobilnosti koristijo pretežno zaposleni v mednarodnih pisarnah in knjižnicah. V letu 2015/16 je enotedensko izmenjavo v tujini izvedlo pet zaposlenih v strokovnih službah PF UL, na gostovanje na PF UL pa so prišle tri osebe, zaposlene v strokovnih službah na partnerskih univerzah v tujini.

Primerjava števila izmenjav strokovnih delavcev v zadnjih petih letih je razvidna v spodnji tabeli in grafu:

ŠTUDIJSKO LETO:	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
STROKOVNI SODELAVCI IZ TUJINE NA GOSTOVANJU NA PF UL	6	2	3	6	3
STROKOVNI SODELAVCI S PF UL NA GOSTOVANJU V TUJINI	1	1	3	5	5

Pedagoška gostovanja tujih predavateljev izven programa Erasmus+

Poleg predavateljev, ki za nekaj dni obiščejo fakulteto v okviru Erasmus programa, fakulteta občasno gosti tudi profesorje in druge pravne strokovnjake, ki na fakulteti izvedejo zgolj eno gostujoče predavanje (npr. v okviru Mednarodnega foruma ali na povabilo posameznega nosilca določenega predmeta), pa tudi take, ki ostanejo malce daljše obdobje in na fakulteti izvedejo celoten predmet.

Spomladi 2016 smo na primer na fakulteti gostili dva ameriška strokovnjaka:

- prof. dr. Rebecca Aviel z Univerze v Denverju je pod okriljem programa Fulbright na PF UL gostovala cel semester in ob tem izvedla predmet *Topcis in Comparative Law*; predmet je fakultativno obiskovalo 30 študentov, med njimi tudi šest Erasmusovih študentov;
- g. Joseph D. Steinfield iz odvetniške družbe Prince Lobel Tye iz Bostona je v svojem 14-dnevnom gostovanju izvedel dva seminarja (*Freedom of Speech and of the Press in Mediation and Negotiation*), ki ju je skupno obiskovalo 79 študentov.

Z vključitvijo tovrstnih predavateljev v pedagoški proces bogatimo naš študijski program, krepimo prenos znanja in razvijamo mednarodno sodelovanje.

Organizacija mednarodnih dogodkov

V letu 2016 smo na PF UL gostili ali soorganizirali naslednje mednarodne dogodke:

- mednarodna konferenca podiplomskih študentov prava s Sungkyunkwanske Univerze, Južna Koreja in PF UL z naslovom *Contemporary Transnational and International Legal Issues* (februar 2016);
- gostujoče predavanje z naslovom *The Problem of State Legitimacy and Social Contract Theories*, ki ga je imel prof. dr. Kenneth Einar Himma s Seattle Pacific University, ZDA (marec 2016);
- gostujoče predavanje z naslovom *Maimonides and the Codification of Hebrew Law (12th century) – Example of an early codification of law*, ki ga je imel prof. dr. Charles Leben, Université Paris 2 Panthéon-Assas, Francija (maj 2016);
- gostujoče predavanje z naslovom *Migration and Social Rights*, ki ga je imel prof. dr. Ulrich Becker, direktor Max Planck Inštituta za socialno pravo in socialno politiko iz Münchna, Nemčija (junij 2016);
- gostujoče predavanje z naslovom Kazenskopravni vidiki verske svobode v nekdanji SZ in na postsovjetskem prostranstvu, ki sta ga imela prof. dr. Sofija J. Lihovaja (Pravni inštitut državne letalske univerze v Kijevu) in Oleksij Kovtun (Uspenska Kijevo-Pečerska Lavra, Kijev) (junij 2016);
- mednarodni seminar o akreditaciji skupnih evropskih študijskih programov z naslovom *The challenges and opportunities for the accreditation of common European study programmes*, ki je bil organiziran pod okriljem mednarodnega projekta EFESE (junij 2016);
- tretja izdaja mednarodne znanstvene konference o sodobnih izzivih mednarodnega okoljskega prava z naslovom *Greeining the Urban Livin* (junij 2016);
- celodnevni seminar z naslovom *Les épurations dans l'histoire – leurs aspects juridiques* (avgust 2016);
- poletna šola avstrijskega prava z naslovom *Rechtliche Rahmenbedingungen des Wirtschaftslebens* (september 2016);
- mednarodna konferenca o postopku sprave, na kateri sta med drugim gostovala predavatelja dr. Dag Hareide in prof. dr. Tim Chapman (september 2016);
- četrta izdaja konference MUNLawS (oktober 2016);
- delovno srečanje (t.i. *mid-term meeting*) partnerjev raziskovalnega projekta *Supreme Courts as guarantee for effectiveness of judicial systems in European Union* (november 2016);
- gostujoče predavanje z naslovom *Methodology of Integral Legal Science*, ki ga je imel prof. dr. sc. Ivan Padjen z Univerze na Reki, Hrvaška (november 2016);
- predstavitev Poročila Agencije FRA o temeljnih pravicah v EU 2016, s poudarkom na vprašanih diskriminacije v Sloveniji (november 2016);

- prva izdaja študentskega tekmovanja *All-European international humanitarian and refugee law moot court competition* (november 2016);
- gostujoče predavanje z naslovom *The Rule of Law: Past, Presents, and Two Possible Futures*, ki ga je imel prof. Martin Krygier z Australian Academy of Social Sciences (december 2016).

Projektno financiranje na področju internacionalizacije

Poleti 2016 se je fakulteta (kot del skupne prijave UL) prijavila na dva razpisa Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (večinski del financiranja je iz EU sredstev oz. Evropskega socialnega sklada), namenjena podpori internacionalizaciji slovenskega visokošolskega prostora:

- *Javni razpis za izboljšanje internacionalizacije slovenskega visokega šolstva*
- *Javni razpis za izbor operacij: »Krajša in daljša gostovanja tujih strokovnjakov in visokošolskih učiteljev na slovenskih visokošolskih zavodih v letih 2016 – 2018«*

Na obeh razpisih nam je bil odobren le manjši del prijavljenih aktivnosti, ki jih bomo izvedli v prihodnjih dveh letih.

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
znatno povečanje števila izmenjavnih študentov	fakulteta se po številu študentov (predvsem pa po deležu med vsemi vpisanimi), ki odhajajo na izmenjavo in ki prihajajo na izmenjavo na PF, ohranja med najaktivnejšimi članicami UL; večanje števila izmenjavnih študentov je eden ključnih ciljev internacionalizacije na ravni UL; izkušnje v tujini študentu dajejo nova (drugačna) znanja, povečujejo jezikovne in socialne kompetence, širijo obzorja, povečujejo njegovo konkurenčnost na trgu dela, itd.
ohranjanje visokega števila starih in sklepanje novih partnerstev	večanje mednarodnih partnerstev omogoča pozitivne učinke internacionalizacije (več mobilnosti študentov in zaposlenih, potencialno več skupnih študijskih programov, več mednarodnih raziskovalnih projektov, ipd)
velika ponudba mednarodnih dogodkov in gostovanj tujih strokovnjakov	s temi aktivnostmi PF krepi sodelovanje s kolegi in partnerji iz tujine ter bogati (ob)študijsko ponudbo za študente
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
izziv: večja integracija tujih izmenjavnih študentov z domačimi	prizadevati si za možnost združevanja tujih in domačih študentov pri istih predmetih (težava je v zakonodaji glede jezika poučevanja in nefinanciranja izvajanja predmetov v tujem jeziku)

3.1.2.1 Sodelovanje v različnih vrstah projektov¹⁵

Pri analizi in oceni raziskovalnega dela PF je treba izhajati iz dejstva, da v raziskovalni skupini PF noben član ni za polni delovni čas zaposlen zgolj kot raziskovalec (razen mladega raziskovalca, ki pa ima predvsem študijske obveznosti). Raziskovalno delo opravljajo tako visokošolski učitelji ob svojih rednih pedagoških obveznostih, zato se mu ne morejo posvečati v željeni meri, prav tako tudi ne pripravi prijav za domače in tuje razpise.

Značilnost raziskovalnega dela raziskovalne skupine je tudi ta, da je velik delež raziskovalcev dopolnilno zaposlenih v drugih raziskovalnih organizacijah, kjer sodelujejo v različnih raziskovalnih projektih. V letu 2016 je bilo takšnih raziskovalcev 15, kar predstavlja 34% vseh raziskovalcev, članov raziskovalne skupine (v letu 2015 je bil ta delež še višji in je znašal 40%). Ti raziskovalci torej sodelujejo v raziskovalnih projektih, ki jih vodijo druge raziskovalne organizacije. To povečuje povezovanje raziskovalcev in interdisciplinarnost raziskovalnega dela.

In še ena značilnost zaznamuje obseg raziskovalnega dela PF, to je velikost njene raziskovalne skupine. Doslej smo krepitev raziskovalnega dela povezovali le s spodbujanjem članov raziskovalne skupine k večjemu obsegu raziskovalnega dela, ne pa tudi s potrebno širitvijo raziskovalne skupine. V zadnjih štirih letih število njenih članov stagnira; raziskovalno skupino je konec leta 2016 sestavljalo 45 raziskovalcev (2015: 45 raziskovalcev, 2014: 40 raziskovalcev, 2013: 46 raziskovalcev).

3.1.2.1.1 Izvajanje projektov ARRS

V letu 2016 je fakulteta vodila 3 projekte ARRS (leto poprej le enega):

- programski projekt »Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem« (projekt se bo zaključil 31.12.2017),
- dva CRPa, za katere je pridobila financiranje v letu 2016.

Kot sodelujoča organizacija je PF sodelovala v štirih projektih ARRS, ki so jih vodile druge raziskovalne organizacije:

- aplikativni projekt na Inštitutu za primerjalno pravo pri PF: Reforma prava varstva potrošnikov v Republiki Sloveniji (projekt se je zaključil 30.6.2016),
- temeljni projekt na Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravo v dobi velikih podatkov: Reguliranje zasebnosti, transparentnosti, tajnosti in drugih nasprotujočih si vrednot v 21. stoletju (projekt se bo zaključil 30.6.2017),
- aplikativni projekt na ZRC SAZU: Pravni terminološki slovar - dokončanje (projekt se bo zaključil 30.9.2017),
- ciljni raziskovalni projekt Gozdarskega inštituta Slovenije: Priprava strokovnih izhodišč za turistično in rekreacijsko rabo gozdov (projekt se je začel v letu 2016).

V letu 2015 je PF sodelovala v treh takšnih projektih, v letu 2014 štirih, v letu 2013 pa sploh ni sodelovala v projektih drugih raziskovalnih organizacij.

3.1.2.1.2. Pridobivanje novih projektov

V letu 2015 fakulteta ni bila uspešna na razpisih za raziskovalne projekte ARRS, v letu 2016 pa sta na razpisu ARRS za ciljne raziskovalne projekte financiranje pridobila dva fakultetna projekta:

- Analiza možnosti za izvajanje urbanih projektov z uporabo javno zasebnega partnerstva,
- Avtonomija Državnega zbora v vseh vidikih njene pojavnosti.

Poleg tega je na istem razpisu pridobil financiranje tudi projekt, pri katerem sodeluje PF kot sodelujoča organizacija:

- Priprava strokovnih izhodišč za turistično in rekreacijsko rabo gozdov.

¹⁵ Za vse projekte, ki jih financira ARRS, so podatki pridobljeni s spletne strani SICRIS na dan 16.1.2017.

3.1.2.1.3. Sodelovanje posameznih raziskovalcev v projektih ARRS na drugih raziskovalnih organizacijah

V letu 2016 je 15¹⁶ članov raziskovalne skupine PF preko dopolnilnega delovnega razmerja raziskovalno delovalo v drugih raziskovalnih organizacijah. Večina jih je na takšen način sodelovala v raziskavah ARRS, ki so jih izvajale tri raziskovalne organizacije:

- na Inštitutu za primerjalno pravo – (1) Reforma prava varstva potrošnikov v Republiki Sloveniji, (2) Pravni izzivi informacijske družbe
- na Inštitutu za kriminologijo – (1) Kazenska odgovornost strokovnih delavcev VIZ - dejavnik varnega šolskega prostora, (2) Družbeno nadzorstvo, kazenskopравни sistem, nasilje in preprečevanje viktimizacij v kontekstu visoko tehnološke družbe
- na Ekonomskem inštitutu d.o.o. - Makroekonomska ekonometrična analiza razvoja, rasti ter zunanje in notranje stabilnosti slovenskega gospodarstva.

Takšno raziskovalno delo je pomembno in ima za posameznika z vidika vrednotenja njegovih raziskovalnih dosežkov po metodologiji ARRS enako težo kot sodelovanje v projektih PF, vendar pa ne predstavlja raziskovalne dejavnosti PF kot institucije. Zaznati je trend zmanjševanja članov raziskovalne skupine z dopolnilnim delovnim razmerjem v drugih raziskovalnih organizacijah, kar je mogoče pripisati predvsem krčenju raziskovalnih sredstev na splošno.

3.1.2.1.4 Mednarodni projekti

V letu 2016 je fakulteta sodelovala kot partnerica v petih mednarodnih projektih (v letu 2015 v treh, v letu 2014 pa v dveh):

1. Ime projekta: EFES - European Format for Exchange of Social Security Education - program Erasmus+ Strategic Partnerships KA2

- koordinatorska institucija: KU Leuven (Belgija)
- nosilec projekta na PF: prof. dr. Grega Strban

2. Ime projekta: ACTIONES - Active Charter Training through Interaction Of National Experiences

- program: JUST/2014/JTRA/AG/EJTR
- koordinatorska institucija: European University Institute (Firenze, Italija)
- nosilec projekta na PF UL: prof. dr. Saša Zagorc

3. Ime projekta: Supreme Courts as guarantee for effectiveness of judicial systems in European Union

- program: JUST/2015/JACC/AG/QUAL
- koordinatorska institucija: Vrhovno sodišče Latvije
- nosilec projekta na PF UL: prof. dr. Grega Strban

4. Ime projekta: Model European Union Zagreb 2016

- program ERASMUS+ KA3,
- koordinatorska institucija: HERMES - Hrvatska edukacijska i razvojna mreža za evoluciju sporazumijevanja (Zagreb, Hrvaška),
- nosilka projekta na PF: prof. dr. Vasilka Sancin.

5. Ime projekta: CABUFAL - Capacity Building of the Faculty of Law, University of Montenegro - curricula refreshment, boosting of international cooperation and improving human, technical and library resources

- program: ERASMUS+, Key Action 2 (Capacity-building in the Field of Higher Education)
- koordinatorska institucija: University of Montenegro (Črna gora)

¹⁶ V letu 2015 je bilo takšnih članov 18, v letu 2014 pa 22.

- odgovorna oseba za projekt na PF: prof. dr. Vasilka Sancin

Veliko članov raziskovalne skupine PF pa sodeluje v mednarodnih projektih kot nacionalni eksperti za določena vprašanja in pogosto so njihovi prispevki publicirani v tujini. To nesporno kaže na kakovost in odmevnost njihovega raziskovalnega dela, ker pa gre za pogodbeno razmerje med njimi in organizacijo, ki izvaja projekt, to ne predstavlja raziskovalne dejavnosti PF kot institucije.

Prijavljanje mednarodnih projektov

a) PF kot koordinatorska organizacija

PF v letu 2016 ni prijavila nobenega mednarodnega projekta kot koordinatorska organizacija. V letu 2015 je prijavila en tak projekt in pred tem še enega leta 2012. Z nobeno prijavo pa ni bila uspešna.

Le dve prijavi mednarodnega projekta v zadnjih šestih letih je skromna številka. Lahko ponovimo razlago, ki smo jo za navedeno pasivnost zapisali že v poročilu za leto 2015: »razlog za to je nedvomno zahtevnost prijave (tako z vsebinskega kot finančnega vidika), ki terja zelo veliko dela in časa, kar pa je težko združljivo z izpolnjevanjem pedagoških obveznosti. Brez večje pomoči podpornih služb fakultete (ki so ravno tako preobremenjene z rednimi obveznostmi) in razbremenitve pedagoških obveznosti za čas priprave projektne dokumentacije ni pričakovati povečanja zanimanja za tovrstno prijavljanje.«

b) Sodelovanje v prijavah kot konzorcijski partner

PF pa že ima izkušnje in uspehe s sodelovanjem pri prijavljanju evropskih projektov kot projektni partner. V letu 2015 se je fakulteta kot partnerska institucija vključila v prijavo petih evropskih projektov (en projekt je dobil financiranje). V letu 2016 pa smo sodelovali pri prijavi osmih projektov:

1. CABUFAL - Capacity Building of the Faculty of Law, University of Montenegro - curricula refreshment, boosting of international cooperation and improving human, technical and library resources (uspešna prijava)

- program: ERASMUS+, Key Action 2 (Capacity-building in the Field of Higher Education)
- koordinatorska institucija: University of Montenegro (Črna gora)
- odgovorna oseba za projekt na PF: prof. dr. Vasilka Sancin

2. Social media, legal aspects and ethics

- program: ERASMUS+, Key Action 2
- koordinatorska institucija: Univerza Yildirim Beyazit v Ankari (Turčija)
- odgovorna oseba za projekt na PF: prof. dr. Janez Kranjc

3. PRO'S FOR PRO'S - Training professionals: united for the elimination of systemic and structural discrimination of LGBT-persons

- program: JUST/2015/RDIS/AG/DISC
- koordinatorska institucija: DIC LEGEBITRA (Slovenija).
- odgovorna oseba za projekt na PF: doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič

4. EXACT - The External Action in EU Criminal Law

- program: ERASMUS+, Jean Monnet Networks, EAC-A04-2015
- koordinatorska institucija: Universite Libre de Bruxelles (Belgija)
- odgovorna oseba za projekt na PF: prof. dr. Katja Šugman Stubbs

5. REIM: Fostering public policies on migration: Design and test the implementation of a Training program on reception and Integration of Migrants

- program: ERASMUS+, Key Action 2
- koordinatorska institucija: Università degli Studi Roma Tre (Italija)
- odgovorne osebe za projekt na PF: prof. dr. Vasilka Sancin, prof. dr. Grega Strban in prof. dr. Saša Zagorc

6. Model European Union Zagreb 2016

- program: ERASMUS+, Key Action 2
- koordinatorska institucija: Croatian education and development network for the evolution of communication (HERMES)
- odgovorna oseba za projekt na PF: prof. dr. Vasilka Sancin

7. DIVER-SIFY: a practical toolbox for Trade Unions to promote equality in diversity and facilitate migrants' integration at the workplace

- program: HOME/2015/AMIF/AG/INTE
- koordinatorska institucija: ITCILO – International Training centre of the International Labour Organization (Italija)
- odgovorna oseba za projekt na PF: prof. dr. Saša Zagorc

8. Gender Equality in Humanities and Social Sciences (GENESIS)

- program: Horizon 2020, klic H2020-GERI-2015-1
- koordinatorska institucija: Charles University iz Prage (Češka)
- nosilka projekta na PF: prof.dr. Vasilka Sancin

Tabela 1 pokaže, da je v zadnjem letu število prijav mednarodnih projektov (ko fakulteta sodeluje kot projektni partner) poraslo. Glede njihove uspešnosti pa še ni mogoče delati zaključkov, saj izbirni postopki večinoma še niso končani.

Tabela 1: Sodelovanje na prijavah evropskih projektov

Leto	Število prijav	Število uspešnih prijav
2012	5	0
2013	4	0
2014	5	2
2015	5	1
2016	8	1 (rezultati vseh razpisov še niso znani)

3.1.2.2 Sodelovanje z drugimi raziskovalnimi institucijami

Število raziskovalnih organizacij, s katerimi sodeluje PF v raziskovalnih projektih, se je v letu 2016 povečalo. Inštitutu za primerjalno pravo pri PF, Inštitutu za kriminologijo pri PF, Znanstvenoraziskovalnemu centru SAZU in Ekonomskemu inštitutu so se pridružile še: Fakulteta za arhitekturo, Urbanistični inštitut RS, Gozdarski inštitut Slovenije. Povečalo se je tudi formalizirano sodelovanje z raziskovalnimi organizacijami iz tujine zaradi dveh novih projektov, katerih koordinatorski organizaciji sta Hrvatska edukacijska i razvojna mreža za evoluciju sporazumijevanja (HERMES) in University of Montenegro. Seznam raziskovalnih institucij v Sloveniji in v tujini pa je bistveno daljši, če upoštevamo še sodelovanje pri skupnem prijavljanju projektov in individualno sodelovanje članov raziskovalne skupine z raziskovalnimi organizacijami.

V letu 2015 se je fakulteta kot predstavica Univerze v Ljubljani (skupaj s FDV) vključila v strateško povezovanje osrednje Evrope in univerze iz Leuvna (*Central Europe - Leuven strategic alliance* – CELSA). Sodelujoče univerze so skupaj zasnovale projekt »*No asylum, and then...?*«, s podnaslovom »*The position of persons who by a final decision did not get asylum in the country*«. Sama raziskava je pomembna že z vidika njenega potencialnega prispevka znanosti ter vira za oblikovanje državnih politik. Raziskavo je mogoče razumeti kot zametek projekta, ki bi ga v bodoče lahko podprle nacionalne agencije za raziskovalno dejavnost ali mednarodne organizacije, morda pa bi partnerji lahko oblikovali tudi poseben raziskovalni sklad. V letu 2016 je bil v okviru navedenega sodelovanja izveden seminar v Leuvnu.

3.1.2.3 Znanstvene objave in citiranost

Značilnosti objav raziskovalne skupine

Naslednja skupina dejavnikov kakovosti s področja raziskovalne dejavnosti je povezana z vprašanji znanstvenih objav. Značilnosti publiciranja našega raziskovalnega dela izhajajo iz tabele 2 (podatki za leto 2016 so pridobljeni iz Sicrisa na dan 16.1.2017). Delež izvirnih znanstvenih člankov je glede na prejšnje leto nekoliko narasel in znaša 39,5% (v letu 2015 je ta delež predstavljal 36% vseh znanstvenih objav, v letu 2014 je bilo takšnih objav 27,5%). Vendar pa je povečanje deleža mogoče pripisati predvsem enakemu številu objavljenih člankov ob zmanjšanju ostalih objav. Ne glede na navedeno pa lahko ugotovimo, da je še vedno zaznan trend povečevanja števila znanstvenih člankov, ki je najvišje po letu 2010. Število člankov, ki so visoko ovrednoteni po merilih ARRS, pa ostaja nespremenjeno in je še vedno nizko.

Tabela 2: Znanstvene objave raziskovalne skupine PF (po Sicris)

Tipologija objav	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Izvirni zn. članek	49 (9)*	47 (9)*	31 (2)*	32 (6)*	41 (7)*	42 (7)*	48 (7)*
Pregledni zn. članek	5	3	5 (1)*	1	2	9	7
Kratek zn. prispevek	6 (1)*	5	5	9	13	13	14
Zn. prispevek na konferenci	7	9	22	11	27	26	23
Sestavek v monografiji	43	53	35	50	43	52	32
Monografija	14	13	15	11	7	10	13
Skupaj	124	130	113	114	133	152	137

*članki v revijah, ki jih indeksirajo SSCI, A&HCI ali Scopus

Zbornik znanstvenih razprav PF

PF izdaja Zbornik znanstvenih razprav (prva številka je izšla leta 1921), v katerem člani raziskovalne skupine objavljajo znanstvene članke. To je osrednja publikacija PF za objavljanje znanstvenih razprav, vendar je v zadnjih letih upadel interes za objavljanje. Uredniški odbor je že leta 2010 začel postopek za umestitev zbornika v bazo SSCI, vendar do sedaj neuspešno. Leta 2014 so bili za krepitev regionalnega in širšega vpliva zbornika ter za krepitev primerjalnopravnih in mednarodnopravnih vsebin sprejete naslednje uredniške odločitve:

- ZZR objavlja tudi znanstvene razprave (po izvedenem postopku recenziranja) avtorjev, ki niso zaposleni na PF oz niso njeni ožji sodelavci,
- objavljajo se tudi prispevki v angleškem jeziku.

Številke od leta 2012 so tudi v celoti prosto dostopne preko spleta na naslovu <http://zbornik.pf.uni-lj.si>.

3.1.2.4 Predavanja na konferencah in tujih univerzah kot vidik mednarodne odmevnosti raziskovalnega dela

Kazalnik znanstvene dejavnosti je tudi aktivna udeležba na znanstvenih konferencah doma in v tujini, ko raziskovalci predstavijo rezultate svojega raziskovalnega dela; v letu 2015 je bilo 72 (63 v letu 2014) takšnih nastopov članov raziskovalne skupine PF, od tega 54 predavanj brez natisa (podatek iz zapisov v Cobiss). Drug pokazatelj mednarodne odmevnosti raziskovalnega dela članov raziskovalne skupine pa so predavanja na univerzah v tujini – v letu 2015 je bilo izvedenih 14 takšnih predavanj (v letu 2014 pa 21). V primerjavi z letom 2014 se je povečalo število predavanj na znanstvenih in strokovnih srečanjih, zmanjšalo pa število predavanj na univerzah v tujini.¹⁷

3.1.2.5 Sodelovanje z okoljem

Člani raziskovalne skupine PF sodelujejo z okoljem na naslednje načine:

- članstvo v različnih državnih komisijah, kot npr. Komisija za biomedicinsko etiko Republike Slovenije, Državna komisija za oploditve z biomedicinsko pomočjo,
- članstvo v komisijah za pripravo zakonodaje,
- organiziranje javnih predavanj,
- sodelovanje s Centrom za izobraževanje v pravosodju pri načrtovanju in izvedbi izobraževanj za zaposlene v pravosodju,
- sodelovanje na znanstvenih in strokovnih konferencah.

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Povečanje števila projektov ARRS	Fakulteta je pridobila financiranje treh novih projektov; pri dveh je nosilna organizacija, pri enem pa projekta partnerica (v letu 2015 nismo pridobili nobenega projekta)
Povečanje števila mednarodnih projektov	V letu 2016 je fakulteta povečala število mednarodnih projektov, v katerih sodeluje kot partnerica (v letu 2016 je bilo takšnih projektov pet, v letu 2015 trije, v letu 2014 pa dva). Povečala je tudi sodelovanje v prijavah mednarodnih projektov; v letu 2016 smo sodelovali pri prijavi osmih projektov, v letu 2015 pa petih.
Mreženje z raziskovalnimi organizacijami v Sloveniji in tujini	V okviru že obstoječih slovenskih in mednarodnih projektov fakulteta razvija partnerstva s številnimi raziskovalnimi organizacijami, prav tako je mreženje pomembno tudi v okviru prijav projektov, četudi prijave niso uspešne.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov</u> za izboljšave

¹⁷ Podatki o predavanjih na konferencah in tujih univerzah slonijo le na podatkih, vpisanih v bazo Cobiss.

Premajhno število objav, ki so visoko ovrednotene po merilih ARRS	Število znanstvenih člankov, objavljenih v revijah, ki so ustrezno indeksirane, je treba povečati.
---	--

3.1.3 Prenos in uporaba znanja – tretja dimenzija univerze (z internacionalizacijo)

PF se ponaša z dolgoletno tradicijo v **znanstveno-raziskovalnem delu**: zaposleni na PF redno sodelujejo pri nastajanju slovenske in mednarodnopravne zakonodaje in si s svojim širokim poznavanjem specifičnih področij prizadevajo vplivati na izboljšanje pravnih predpisov. Svoje znanje prenašajo v okolje še z vključenostjo v raziskovalno delo na inštitutih, s katerimi pogodbeno sodelujejo, s sodelovanjem na strokovnih srečanjih (konferencah, simpozijih, seminarjih, itd.) ter s komentiranjem in pojasnjevanjem pravnih vprašanj v množičnih medijih.¹⁸

Na PF že več let delujejo **številna društva in organizacije**, ki študentom omogočajo nadgradnjo in prenos v predavalnicah pridobljenega znanja v prakso, npr. Pravna svetovalnica za begunce in tujce, Pravna klinika za varstvo okolja, Pravna klinika »Pravo v športu«, MUN (Model United Nations) klub, Ekonomski klub, Ženevski klub, Pravna svetovalnica LGBT ipd. Poleg tega so se študentje glede na njihove interese obštudijsko udeleževali na številnih **domaćih in mednarodnih tekmovanjih** študentov prava ter v fakultetnih krožkih, ki jih vodijo profesorji (ciklus »Pravo in film«, Pravo in literatura, filozofski krožek). Organizirane so bile tudi razne strokovne ekskurzije v tujino (v ZDA, Strasbourg, Dunaj) ter obiski državnih in pravosodnih institucij (npr. Državni zbor RS, različna sodišča, zapori).

Fakultetni primarni cilj je izobraževati predvsem za tradicionalne pravniške poklice (v pravosodju), zato na prvi pogled morda ni vidnega veliko povezovanja in sodelovanja z gospodarstvom. Vseeno pa na fakulteti potekajo številne aktivnosti, ki skrbijo za prenos in uporabo znanja ter povezovanje akademske skupnosti z okoljem.

Fakulteta je tako v letu 2016 vložila v postopek akreditacije študijski program za izpopolnjevanje¹⁹ »Specializacija znanj s področja prava«, ki je razdeljen na 20 modulov (nekaj od njih tudi v angleškem jeziku). Program je bil potrjen na organih UL in je trenutno v postopku na nacionalni agenciji NAKVIS.

Skozi vse študijsko leto 2015/16 je s svojim uspešnim delom nadaljeval **Karierni center UL** oziroma njegova svetovalka, ki je zadolžena za PF in je tedensko prisotna na fakulteti s svojimi uradnimi urami. Za naše študente redno organizira večje število delavnic, predstavitev in obiskov potencialnih delodajalcev. Karierni center o svojih dejavnostih in potencialno zanimivih dogodkih, ki jih soorganizira, redno obvešča preko objav na svoji spletni strani in pošiljanja tedenskega napovednika po elektronski pošti.

O možnostih za udeležbo na **mednarodnih dogodkih** (npr. poletnih šolah in konferencah) in o ponudbah za **opravljanje praktičnega usposabljanja v tujini** študente redno obvešča tudi mednarodna pisarna.

Občasna **predavanja pravnih strokovnjakov iz prakse** so stalnica študijskega procesa na vseh treh študijskih programih. Zaposleni na PF pa seveda redno sodelujejo tudi pri **nastajanju slovenske zakonodaje** in si s svojim poznavanjem specifičnih področij prizadevajo vplivati na izboljšanje pravnih predpisov. Svoje znanje prenašajo v okolje na **strokovnih srečanjih** (konferencah,

¹⁸ Sodelovanje učiteljev z okoljem je podrobneje opisano v točki 3.1.2.6.

¹⁹ Študijski programi za izpopolnjevanje so oblika vseživljenjskega učenja in so namenjeni predvsem za izpopolnjevanje, dopolnjevanje, poglobljanje in posodabljanje znanja. Programi običajno obsegajo od 10-60 ECTS, kandidati, ki jih zaključijo, pa dobijo potrdilo, ki je javna lista.

simpozijih, seminarjih, itd.) ter s **komentiranjem in pojasnjevanjem pravnih vprašanj v množičnih medijih.**

Poleg tega so številni dejavno **vključeni v raziskovalno in strokovno delo na inštitutih**, katerih ustanoviteljica je PF.

Jeseni 2016 je fakulteta oddala prijavo na 3. **razpis Po kreativni poti do praktičnega znanja**, ki ga je po več kot enoletni zamudi objavil Javni sklad RS za razvoj kadrov. Namen razpisa je z uporabo problemskega in skupinskega pristopa k reševanju praktičnih problemov podpreti razvoj kompetenc, pridobivanje praktičnega znanja ter izkušenj študentov, in sicer z vključitvijo v projekte, ki se izvajajo v neposrednem partnerstvu visokošolskih zavodov z gospodarstvom. S pomočjo mentorjev iz izobraževalne in gospodarske sfere so študentje v okviru projektnih aktivnosti, ki so potekali kot dopolnitev rednega učnega procesa, razvijali inovativnost, kreativno razmišljanje ter druge kompetence, ki naj bi jim omogočile lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev. Posamezna fakulteta je lahko na tokratni razpis oddale predloge za do pet projektov in vsi prijavljeni projekti so bili na razpisu izbrani.

Po nekaj letih neaktivnosti so se konec leta 2016 pričele odvijati priprave na obuditev **Alumni kluba PF UL**, ki bo z novim vodstvom pričel delovati v prvih mesecih leta 2017.

Povzetek v obliki tabele:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Prizadevnost pedagoškega kadra PF pri organizaciji številnih občudijskih dejavnosti, ki omogočajo prenos in uporabo znanja v praksi (npr. moot court tekmovanja, pravne klinike,...).	Znanja in veščine, pridobljene v različnih oblikah občudijskih dejavnosti, pomembno nadgrajujejo tista, ki so pridobljena v rednem študijskem procesu; s tem prispevajo k oblikovanju najkakovostnejših diplomantov in diplomantk prava.
Postopek akreditacije študijskega programa za izpopolnjevanje »Specializacija znanj s področja prava«.	Omogočanje vseživljenjskega izobraževanja in izpopolnjevanja znanj.
Pričetek aktivnosti za obuditev Alumni kluba PF.	Vzpostavitev baze diplomatov in diplomantk za trajno komunikacijo in povezovanje pri organizaciji in izvedbi posameznih aktivnosti na PF.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Prizadevanja za še večje povezovanje z gospodarstvom, vladnim in nevladnim sektorjem in oblikovanje skupnih projektov.	Razširitev možnosti za vključevanje tako kadra PF kot študentov in študentk v delo v praksi.

PF vsako leto ob Dnevu fakultete podeljuje nagrade in priznanja PF svojim študentom in diplomantom za njihove dosežke v času študija. Fundacija Parus je tudi v letu 2016 najuspešnejšim diplomantkam in diplomantom PF omogočila podiplomski študij prava na najuglednejših svetovnih univerzah in na PF.

3.1.4.1 Obštudijska in interesna dejavnost, storitve za študente

Obštudijska in interesna dejavnost

V letu 2016 je bil na PF študentom in študentkam na voljo bogat izbor obštudijskih in interesnih dejavnosti, od sodelovanja na moot court tekmovanjih in v pravnih klinikah do ekskurzij, športnih aktivnosti, tečajev tujih jezikov (nemški, francoski in ruski jezik), udejstvovanja v pevskem zboru Pegius, Ženevskem klubu pravnikov itd. Potrebno pa je izpostaviti dejstvo, da te možnosti doslej niso bile priznane kot študijske obveznosti (razen Pravne svetovalnice za begunce in tujce), čeprav so nekatere po obsegu izjemno ekstenzivne in od študenta zahtevajo večmesečno, tudi celoletno delo, ki močno presega običajno študijsko obremenitev, a študente hkrati nagradi z neprecenljivim znanjem in veščinami ter močno izboljša njihove karijerne izglede. Primerjave s tujimi študijskimi sistemi v razvitejših evropskih državah, pa tudi z ureditvami drugih slovenskih fakultet, kažejo, da so mnoge pri nas t.i. obštudijske dejavnosti na drugih fakultetah pomemben del študijskega procesa in so vanj vključene kot enakopravne študijske obveznosti. Zato si bo PF v študijskem letu 2016/2017 prizadevala k celovitejšemu urejanju te problematike.

Komisija za kakovost PF se je seznanila z željo študentov za celovitejšo ureditev študentskih praks, ki bi pod okriljem PF ter ob sodelovanju pravosodja in gospodarstva potekale na način, da bi se vsako leto na začetku poletja ponudilo študentom možnost opravljanja poletnih praks pri delodajalcih, ki bi se za ta namen povezali s PF. Predlagana je bila ustanovitev projektne skupine, ki bo preučila možnosti izvedbe projekta ter morebitne možnosti povezovanja s Kariernim centrom UL. Trenutno se študentke in študentje seznanjajo s ponujenimi praksami in študentskimi deli preko oglasov na oglasni deski PF, raznih razpisov in tudi preko razpisov praks študentske organizacije ELSA. Vse več študentov PF se odloča za opravljanje prakse v tujini v okviru programa ERASMUS+ (več o tem glej v poglavju o internacionalizaciji).

Informiranje študentov

PF s svojim delovanjem na različnih področjih dobro skrbi za informiranost bodočih študentov in študentk. Dijaki in dijakinje lahko potrebne informacije glede študijskega procesa pridobijo na vsakoletnih informativnih dnevih, ki potekajo v prostorih PF, in na sejmu Informativa, ki poteka na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani (PF se ga je udeležila tudi v letu 2016). Poleg tega pedagogi PF na povabilo srednjih šol oziroma organizatorjev drugih informativnih dogodkov za dijake in dijakinje vsako leto predstavljajo program in študij na PF na celotnem območju Slovenije. Vse potrebne podatke o študiju lahko zainteresenti pridobijo tudi na spletni strani PF (v slovenskem in angleškem jeziku), čemur je namenjena tudi posebna rubrika "Bodoči študenti", ki prav tako vsebuje predstavitvene zbornike za vse tri stopnje študija, za dodatne informacije pa sta dnevno na voljo tudi oba referata za študentske zadeve.

Študentje so tudi predlagali, da bi PF v sodelovanju s predstavniki prakse organizirala spoznavni teden za študente, ki bi bili v študijskem letu vpisani v 1. letnik dodiplomskega študija in jim tako celostno predstavila, kaj poklic pravnika obsega ter tako še realneje in bolj natančno predstavila pravo v praksi. Namreč, študentje, ki začenejo s študijem prava, velikokrat nimajo celostne predstave o tem, kakšne so zaposlitvene možnosti na trgu dela. Študentje so izrazili željo po podrobnejši predstavitvi vseh

klasičnih pravnih poklicev in ocenjujejo, da bi bila prednost takšnega dogodka pridobitev informacij neposredno od ustanov na neformalnem druženju in možnost vzpostaviti morebitne kontakte s predstavniki sodstva, državnega tožilstva, notariata, odvetništva ter predstavniki iz gospodarstva.

Karierni center

Za karierno svetovanje in karierne aktivnosti je na PF poskrbljeno v soorganizaciji Kariernega centra Univerze v Ljubljani, PF ter Študentskega sveta PF. Organizirane in izvedene so delavnice, osebna svetovanja, obiski v organizacijah in predstavitve organizacij na članicah UL, različni dogodki (okrogle mize, konference, posveti), sodelovanja na sejnih in organizacija hitrih zmenkov s potencialnimi poslovnimi partnerji, obiski različnih institucij in potencialnih delodajalcev. Študentom in diplomantom PF je namenjeno tudi tedensko svetovanje, ki ga izvaja predstavnica Kariernega centra UL v prostorih PF. Poleg kariernih centrov nudijo študentom in študentkam pomoč tudi profesorji PF, ki študentom in študentkam pomagajo in odgovarjajo na vprašanja v povezavi s kariero. Pedagogi na željo študentov in študentk pišejo priporočilna pisma za njihov nadaljnji študij ali zaposlitev po zaključenem študiju. Aktivnosti Kariernega centra so se v zadnjem letu povečale, saj so na PF organizirane tudi uradne ure Kariernega centra, ki potekajo vsak petek in kamor se študentje lahko obrnejo po različne oblike kariernih nasvetov predstavnice Kariernega centra UL v prostorih PF. Spletna stran PF vse aktualne objave Kariernega centra UL sproti in redno objavlja preko spletne oglasne deske; predstavitev Kariernega centra UL na PF pa je omogočena preko posebnega poglavja na spletni strani PF: <http://www.pf.uni-lj.si/i-stopnja/karierni-center-na-pravni-fakulteti-15398/>. Komisija za kakovost se je seznanila z željo študentov po še povečanem sodelovanju s Kariernim centrom UL na področju praktičnega usposabljanja študentov – zlasti možnostjo sistematične organizacije poletnih praks, saj PF primanjkuje administrativnega osebja in sredstev za ta namen.

Študenti s posebnimi potrebami

PF ustrezno prilagaja študijski proces in infrastrukturo za študente s posebnimi potrebami in s tem omenjenim študentom zagotavlja popolno in nemoteno udeležbo v študijskem procesu. Infrastruktura na PF je ustrezno prilagojena študentom s posebnimi potrebami, ki so gibalno ovirani, saj je tem študentom in študentkam omogočeno nemoteno gibanje in dostop do vseh prostorov na fakulteti (dvigala, prilagojene učilnice idr.). Problem predstavljajo le vhodna vrata v PF, ki niso drsna in opremljena s senzorjem in zato gibalno oviranim študentom onemogočajo samostojen dostop do prostorov na fakulteti. PF je razmislila o možnostih dodatnih prilagoditev, ki bi odpravile te ovire, a je po preučitvi vseh možnih rešitev ugotovila, da je najustreznejša rešitev ta, da študenti, ki potrebujejo pomoč po telefonu pokličejo vratarja PF, ki jim pomaga vstopiti v stavbo.

Študentom in študentkam s posebnimi potrebami so na voljo vse informacije in pomoč, ki jih nudijo službe, ki skrbijo za svetovanje in pomoč vsem študentom. Poleg tega se študentom in študentkam s posebnimi potrebami nudi dodatno pomoč v obliki tutorstva za študente s posebnimi potrebami. Komisija za študentske zadeve pri obravnavi vlog za status študenta s posebnimi potrebami, poskuša čim bolj prilagoditi izvajanje študijskega programa posameznemu študentu ter mu s tem olajšati študij na PF. Tako je bila z letom 2016 za študente, ki potrebujejo tovrstne prilagoditve, urejena tudi možnost opravljanja pisnih izpitov na prenosnem fakultetnem računalniku v izpitnem prostoru ali pa so ti študentje opravljali izpit zgolj ustno.

V študijskem letu 2016/2017 je PF prilagodila urnik predavanj 2. letnika, saj sta v tem letniku dva študenta s posebnimi potrebami. Rešitev je našla v zamenjavi predavalnic za 2. in 4. letnik. Tako imajo 2. letniki predavanja v modri predavalnici v pritličju, saj je ta lažje dostopna z invalidskim vozičkom.

Tutorski sistem

Na PF je vzpostavljen zelo učinkovit sistem tutorstva. Ta temelji na prostovoljnosti in samoiniciativnosti študentov višjih letnikov, ki želijo pomagati mlajšim kolegom pri študiju na fakulteti.

V študijskem letu 2015/2016 so bile na PF štiri različne oblike tutorstev, in sicer uvajalno tutorstvo, predmetno tutorstvo (najbolj razširjeno), tutorstvo za študente s posebnimi potrebami in tutorstvo za tuje študente. Dekan fakultete je jeseni 2016 slavnostno podelil posebna potrdila za uspešno in prizadevno delo 63 tutorjem.

Predmetno tutorstvo se je izvajalo pri 10 predmetih: Ekonomija, Rimsko pravo, Uvod v pravoznanstvo, Ustavno pravo, Pravna zgodovina, Kazensko materialno pravo, Kazensko procesno pravo, Delovno pravo, Evropsko ustavno pravo in Upravno procesno pravo. Predmetna tutorstva so potekala praviloma enkrat tedensko oziroma nekajkrat na mesec in so bila vedno dobro obiskana.

Sistem tutorstva nadzoruje Komisija za tutorstvo. Predmetno tutorstvo koordinira koordinatorski tutorji, tutorstvo za tuje študente pa koordinatorski tutorji za tuje študente. Oba koordinatorska tutorstva skrbita za dobro delovanje tutorstev, povezovanje med tutorji in profesorji ter ostalimi zaposlenimi na fakulteti ter urejata tutorsko spletno stran. Koordinator za tuje študente vseskozi sodeluje z mednarodno pisarno.

Tutorstvo za tuje študente postaja vse bolj pomembno glede na povečevanje števila tujih študentov, ki opravljajo Erasmus+ izmenjavo. Prav tako tutorji nudijo pomoč tujim študentom, ki začnejo študij na PF. Tutorji pomagajo študentom k uspešni integraciji v novo okolje, prilagoditvi novemu načinu študija in s svojimi aktivnostmi skrbijo za to, da imajo tuji študentje več stika s slovenskimi študenti, kar so v preteklosti pogrešali.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uvedba dodatnih prilagoditev za študente s posebnimi potrebami.	Omogočanje lažje dostopnosti za študente s posebnimi potrebami.
Uvedba dodatnih možnosti obštudijskega udejstvovanja.	Omogočanje vključitve večjega števila študentov in študentk.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Organizacija spoznavnega tedna za študente, ki bi bili v študijskem letu vpisani v 1.letnik dodiplomskega študija.	Celostna predstavitev poklica pravnika, pridobitev informacij neposredno od ustanov na neformalnem druženju in možnost vzpostavitve prvih kontaktov s predstavniki sodstva, državnega tožilstva, notariata, odvetništva ter predstavniki iz sveta gospodarstva.
Uvedba tutorstva iz predmetov Civilno pravo in Civilno procesno pravo v 3. letniku dodiplomskega študija.	Pomoč pri razumevanju snovi in učinkovita priprava na izpit.

3.1.4.2 Knjižnična in založniška dejavnost

Knjižnice PF

Knjižnica PF (v nadaljevanju: knjižnica) je v letu 2016 poslovala v skladu z letnim delovnim načrtom. Knjižnične storitve so se izvajale strokovno, kakovostno in učinkovito. V letu 2016 je svoje večletno delovanje zaključil dosednji predstojnik knjižnice, funkcijo pa je prevzel novi predstojnik knjižnice. V letu 2016 se je zamenjala tudi sestava Knjižničnega odbora.

V letu 2016 je bil obisk knjižnice zelo velik. V knjižnici je na voljo 200 čitalniških mest, ki so bila v času odprtosti knjižnice večinsko zasedena. Zaposleni v knjižnici so si prizadevali zagotavljati mirno

in prijetno vzdušje v prostorih knjižnice in izvajati knjižnične storitve v skladu z aktualnimi potrebami študentov, pedagogov oz. raziskovalcev ter ostalih obiskovalcev knjižnice. Na podlagi pozitivne izkušnje iz prejšnjega leta je knjižnica v dogovoru s študenti in ob podpori vodstva fakultete nadaljevala z dobro prakso podaljšanega odpiralnega časa knjižnice med izpitnimi obdobji. Tako je bila knjižnica v januarju, aprilu, maju in juniju 2016 odprta od ponedeljka do četrтка med 8. in 22. uro, ob petkih pa, kot običajno, med 8. in 20. uro. Študenti so bili s podaljšanim odpiralnim časom knjižnice med izpitnimi obdobji izjemno zadovoljni. Možnost študija v knjižnici tudi v večernih urah je študentom namreč pomembno olajšala pripravo na izpite. Knjižnica je, enako kot leto poprej, kljub organiziranemu kolektivnemu dopustu na fakulteti, ohranila ustaljen poletni delovni čas knjižnice preko celotnega poletja. To je uporabnikom knjižnice omogočilo neprekinjen študij in raziskovanje v knjižnici ter izposojajo knjižničnega gradiva preko celotnega koledarskega leta. Slednje je bilo še posebej pomembno ravno v koledarskem letu 2016, saj je v tem letu svoj študij zaključevalo veliko število študentov, ki so svoj študij pričeli še po prejšnjem univerzitetnem dodiplomskem in magistrskem programu.

Zaposleni v knjižnici so si, enako kot v preteklih letih, prizadevali za strokovno, kakovostno in učinkovito izvajanje knjižničnih storitev, kar se je odražalo v hitri, učinkoviti in strokovni pomoči zaposlenih pri iskanju relevantne pravne literature ter zagotavljanju dostopa do gradiva v okviru dela v knjižnici na izposoji ter pri izvajanju medknjižnične izposoje. V letu 2016 je knjižnica namenila posebno pozornost izobraževanju ter usposabljanju zaposlenih v knjižnici na področju vodenja bibliografij in strokovnega svetovanja raziskovalcem na fakulteti ter na področju strokovne obdelave knjižnega in ostalega gradiva. Zaposleni v knjižnici so si prizadevali za vrhunsko opravljanje storitev na omenjenem področju z namenom pripomoči k doseganju najboljših rezultatov v okviru raziskovalne dejavnosti na fakulteti. Uporabniki knjižničnih storitev, to je študenti, raziskovalci, pedagogi in drugi, so izrazili zadovoljstvo nad kakovostnim in strokovnim delom ter prijaznostjo vseh zaposlenih v knjižnici. Prav tako velja omeniti, da se večina zaposlenih v knjižnici v zadnjih letih udeležuje »staff training-ov« v tujini na uglednih visokošolskih ustanovah. S pomočjo tovrstnih aktivnosti skušamo dobre prakse iz tujine prenesti tudi v naše okolje. Med drugim smo na podlagi tovrstnih povezovanj s kolegi z različnih ustanov v tujini vzpostavili kvalitetno in učinkovito sodelovanje na različnih področjih delovanja.

Vodstvo fakultete, predstojnik knjižnice in člani Knjižničnega odbora ter vsi zaposleni v knjižnici so, v sodelovanju z vsemi pedagogi oz. raziskovalci na fakulteti, enako kot v preteklih letih, pripravili izbor najkvalitetnejše aktualne strokovne literature s področja prava. S tem je knjižnica tudi v letu 2016 nadaljevala dolgoletno tradicijo ustvarjanja ene najkvalitetnejših knjižničnih zbirk s področja prava v Sloveniji ter v širši regiji.

PF že skozi vsa leta svojega obstoja uspešno skrbi za dobro delovanje in razvoj knjižnice, saj se zaveda njene pomembne vloge za študij in raziskovalno delo na fakulteti ter za velik pomen in vlogo največje in najstarejše pravne knjižnice v celotnem slovenskem prostoru. PF zato knjižnici trajno zagotavlja sredstva za njeno delovanje s čemer študentom, pedagogom, raziskovalcem in ostali strokovni javnosti omogoča dostop do vrhunske pravne literature in najaktualnejših spletnih informacijskih virov s področja prava. V knjižnici se glede na potrebe in želje študentov, pedagogov in raziskovalcev na fakulteti, pri nakupu revij, knjig in drugih gradiv iz leta v leto postopno povečuje število gradiv oziroma informacijskih virov, ki so dostopni preko spleta, s čemer se povečuje dostopnost in uporabnost najaktualnejše pravne literature. V knjižnici je bil v letu 2016, po nekajletni prekinitvi, ponovno omogočen dostop do elektronske baze podatkov Westlaw International, ki predstavlja izjemno pomemben vir številnih pravnih vsebin.

Knjižnica je tudi v preteklem letu nadaljevala z izvajanjem projekta obdelave starejšega knjižnega gradiva iz skladišča knjižnice ter bo tudi v prihodnje, v skladu z razpoložljivimi sredstvi, nadaljevala s strokovno, vsebinsko in formalno obdelavo starejšega knjižnega gradiva z namenom vključitve le tega v elektronski katalog cobiss in tako zagotavljanja dobre preglednosti knjižnične zbirke in dostopa do najpomembnejših pravnih virov.

Knjižnica si prizadeva zagotavljati domačim študentom prava in tujim študentom, ki so v Sloveniji na študijski izmenjavi, zadostno število izvodov predpisane študijske literature. Študentom z gibalnimi

ovirami nudi knjižnica individualno obravnavo ter dodatne storitve, s katerimi skuša študentom na najenostavnejši način zagotoviti dostop do vseh razpoložljivih pravnih ter drugih strokovnih virov.

Zaradi velikega pomena informacijske pismenosti ter obvladovanja veščin pravnega raziskovanja za kakovost študija prava, je knjižnica v sodelovanju s pedagogi tudi v letu 2016 izvedla različna izobraževanja oz. usposabljanja študentov prava na področju informacijske pismenosti in uporabe elektronskih baz podatkov, ki so se izvajala v okviru rednih študijskih obveznosti ter tudi kot samostojne predstavitve posameznih elektronskih baz podatkov.

Sodelovanje med knjižnico in univerzitetnimi službami poteka zelo dobro. Knjižnica uspešno sodeluje z Univerzitetno službo za knjižnično dejavnost UL in ima svojega predstavnika v Komisiji za razvoj knjižničnega sistema UL (vodja knjižnice). V okviru navedenega vodja knjižnice aktivno sodeluje v različnih delovnih skupinah, ki razvijajo in nadgrajujejo oz. izboljšujejo delovanje celotnega knjižničnega sistema UL.

Depozitarna knjižnica ZN DL-027

Depozitarna knjižnica ZN DL-27 deluje v okviru Inštituta za mednarodno pravo in mednarodne odnose PF od leta 1947. Praviloma ima vsaka država članica OZN pravico do ene depozitarne knjižnice, ki jo gosti ugledna institucija in prejema gradivo brez plačila prispevka. Depozit vsebuje tiskane publikacije (monografije, serijske publikacije in dokumente vseh organov ZN), v zadnjih letih pa je poudarek predvsem na spletnih virih in različnih spletnih bazah podatkov ZN. V letu 2016 je Depozitarna knjižnica ZN poleg rednega knjižničarskega dela (predvsem pomoč pri online iskanju dokumentov OZN, ki so težje najdljivi oz. dostopni, izposoja, baze podatkov) izvedla še naslednje ukrepe, ki bodo ostali med prioritetskimi nalogami tudi v prihodnjih letih: predstavljanje dela in zbirk ZN preko spleta; kontrolirano izločanje gradiva (predvsem dokumente in publikacije ZN, ki so dostopni prek spleta).

Depozitarna knjižnica deluje dve uri vsak delovnik.

OZN spreminjajo distribucijo in načine dostopa do publikacij; nova navodila in smernice še čakamo.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Poudarek na izobraževanju ter usposabljanju zaposlenih v knjižnici na področju vodenja bibliografij in svetovanja raziskovalcem na fakulteti ter na področju strokovne obdelave knjižnega in ostalega gradiva	Kakovostnejše in učinkovitejše strokovno delo v knjižnici na področju vodenja bibliografij in svetovanja raziskovalcem na fakulteti ter na področju strokovne obdelave knjižnega in ostalega gradiva
Ustaljena praksa podaljšanega delovnega časa knjižnice v vseh izpitnih obdobjih do 22. ure zvečer in neprekinjeno delovanje knjižnice tudi v času poletnega kolektivnega dopusta	Izboljšanje študijskih pogojev za študente prava in večja dostopnost knjižničnih storitev vsem uporabnikom knjižnice
Redno (skupinsko in individualno) usposabljanje študentov in ostalih uporabnikov knjižnice na področju uporabe spletnih informacijskih virov ter tiskanega knjižnega gradiva	Usposobitev študentov za učinkovito pravno raziskovanje kot podlaga za kakovosten študij prava
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave

Nadgradnja postopkov elektronske izposoje knjižničnega gradiva z novejšo programsko opremo	Prehod na uporabo programske opreme COBISS 3 / Izposoja
Posodobitev elektronskega varnostnega sistema v knjižnici	Izboljšanje in nadgradnja sistema za varovanje knjižničnega gradiva pred krajo
Enostavnejši in hitrejši dostop do spletnih informacijskih virov	Vzpostavitev oddaljenega dostopa do posameznih elektronskih baz podatkov s področja prava

Založniška dejavnost

PF opravlja v okviru svoje dejavnosti založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi. Lastna založniška dejavnost predstavlja za PF pomembno prednost, saj fakulteta tako tudi preko založniške dejavnosti zagotavlja najvišjo kakovost pedagoškega procesa in znanstvenoraziskovalnega dela. Fakulteta si je v zadnjem obdobju zadala dolgoročni cilj obuditi in razširiti založniško dejavnost ter izboljšati njeno kakovost, kar je bilo v letu 2016 na posameznih segmentih že zelo opazno.

V letu 2016 so bila tako v (so)založništvu založbe PF izdana dela:

- Franc Grad, Igor Kaučič, Saša Zagorc: Ustavno pravo;
- Grega Strban: Modernisation of social security law in Slovenia : 2015/2016 : annual report to the Max-Planck-Institut für Sozialrecht und Sozialpolitik München, v sozaložništvu;
- Vasilka Sancin (ur.): Introduction of selected contemporary transnational and international legal issues from South Korea to Slovenia;
- Jadranka Sovdat: Ustavno procesno pravo : praktikum, v sozaložništvu;
- Franjo Štiblar, Lea Kos, Maja Jamnik: Infrastruktura Slovenije : za rast produkta in dvig standarda Slovencev;
- Nina Plavšak (ur.): DIP / 2016 : dnevi insolvenčnega prava, v sozaložništvu;
- Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) : z novelo ZFPPIPP-G / uvodna pojasnila Nina Plavšak, v sozaložništvu;
- Vasilka Sancin, Maša Kovič Dine (ur.): Greening the Urban Living, v sozaložništvu;
- Nina Betetto ... [et al.] ; Viktorija Žnidaršič Skubic, Matija Damjan, Boštjan Koritnik (ur.): Izbrani vidiki ustavnega, civilnega in gospodarskega prava : liber amicorum Lojze Ude, v sozaložništvu;
- Primož Gorkič: Praktikum za kazensko procesno pravo;
- Franjo Štiblar (ur.): Kdo? : študenti Pravne fakultete v Ljubljani : (kako študirajo, kaj mislijo, kaj delajo, kako se zabavajo, v kakšnem okolju živijo);
- Nina Plavšak ... et al.] ; Miha Juhart, Nina Plavšak, Renato Vrenčur (ur.): Sodobno stvarno pravo : izbrana poglavja, v sozaložništvu;
- Miha Juhart, Matjaž Tratnik, Renato Vrenčur [avtorji komentarja] Boštjan Koritnik (strokovni urednik): Stvarnopravni zakonik (SPZ) : (neuradno prečiščeno besedilo) : s komentarjem, v sozaložništvu;
- Zbornik VII. Pitamičevega tekmovanja.

Med drugim je PF tudi sozaložnik revij: Zbornika znanstvenih razprav, ki izhaja od leta 1921, in pa najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, skupaj z Zvezo društev pravnikov Slovenije. Ta izhaja z nekaj presledki že od leta 1862.

Eden izmed pomembnih ciljev izvajanja založniške dejavnosti na fakulteti predstavlja tudi težnja fakultete po izdajanju študijskega gradiva po študentom dostopnih cenah, kar smo udeležili predvsem ob izdaji monografije Ustavno pravo.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Okrepili smo založniško dejavnost in zmanjšali obseg prenosa nalog na zunanje partnerje.	S tem smo dosegli stroškovno optimizacijo, kar nam omogoča dodatno nadgradnjo kakovosti produktov in pa več možnosti za sprejem in izvedbo dodatnih projektov.
Doseganje vpetosti pedagogov v založniške projekte.	Doseganje dodatne interdisciplinarnosti oz. povezanosti in prepletanja ter sodelovanja strokovnjakov iz različnih podpodročij pravne znanosti.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Nezadostna jasnost oz. predvidljivost procesa odločanja o sprejemu posameznih založniških projektov.	Sprejem enotnih procesnih pravil, ki bodo povečala transparentnost odločanja, s poudarkom na vsebinskih merilih.
Razdrobljenost vsebinskega uredniškega sveta na tri zbirke in tri odločevalske organe.	Sprejem enega vsebinskega (uredniškega) telesa za odločanje.

3.1.5 Upravljanje in razvoj kakovosti

3.1.5.1 Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)

Komisija za kakovost, ki skladno z 49. členom Pravil PF deluje kot delovno telo Senata PF, ima skladno z 62. a členom Pravil PF sedem članov, od tega pet članov imenuje senat PF (člani, ki so pripravljali to poročilo, so: prof. dr. Katja Filipčič, doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič, mag. Darja Rabzelj, Irena Kordež in predsednica – prodekanja za kakovost – izr. prof. dr. Vasilka Sancin), dva člana pa izvoli študentski svet iz vrst študentov (pri tem poročilu sta sodelovala: Rok Lampret in Urša Demšar). Komisija za kakovost sestaja periodično in po potrebi. O sklepih komisije je redno obveščen dekan PF in glede na vsebino tudi ostali organi PF.

Komisija za kakovost spremlja kakovost študija na PF, pripravlja letno poročilo, ki ga posreduje Univerzi, pripravlja druga poročila o kakovosti v skladu s statutom in drugimi akti UL ter sklepi pristojnih univerzitetnih ali fakultetnih organov, opravlja druge naloge v skladu s statutom UL in Pravili PF ter naloge, ki ji jih naloži senat (62. b člen Pravil PF). Komisija za kakovost pri svojem delu izhaja iz predpisov in aktov, ki so sprejeti v okviru Univerze v Ljubljani. Pri pripravljanju tega poročila je upoštevala tudi navodila in smernice, ki so jih v zvezi s tem posredovale pristojne službe Univerze v Ljubljani.

Poslovnik kakovosti PF, ki ga je skladno s 47. členom Pravil PF sprejel Senat PF na svoji seji dne 17. 12. 2015 in je dostopen na:

<http://www.pf.uni-lj.si/media/poslovnik.kakovosti.pf.koncna.verzija.za.objavo.2.pdf>

Rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Ivan Svetlik je na slavnostni seji senata UL podelil najvišja priznanja, ki so jih prejeli tudi pedagogi in partnerji PF. Fundacija Parus, ki že vrsto let s štipendijami podpira študente PF, ki želijo nadaljevati podiplomski študij doma ali v tujini, je prejela plaketo '*Pro Universitate Labacensi*'. Akad. prof. dr. Leopold Marijan Pavčnik je prejel Zlato plaketo, ki jo na UL

podeljuje za izjemne zasluge pri razvijanju znanstvenega, pedagoškega ali umetniškega ustvarjanja in za krepitev ugleda univerze, doc. dr. Tilen Štajnpihler Božič pa je prejel svečano listino mladim visokošolskim učiteljem in sodelavcem. Dve študentski tekmovalni ekipi PF (ELMC za 1. mesto na svetu v poznavanju prava EU in WIMUN za prvo mesto na svetu v simulaciji dela organov OZN) sta prejeli priznanja rektorja študentom za dosežke in udejstvovanje na področju obštudijskih dejavnosti.

Tudi v letu 2016 so bile ob dnevu Pravne fakultete skladno s Pravilnikom o nagradah in priznanjih PF (dostopen na: <http://www.pf.uni-lj.si/media/pravilnik.o.priznanjih.studentom.pf2005-2006.pdf>) podeljene zlate listine, priznanja in pohvale študentom in študentkam ter diplomatom in diplomantkam PF za njihove dosežke v času študija.

Komisija je osnutek letnega poročila o kakovosti za 2016 pripravila ob upoštevanju stališč fakultetnih organov, na podlagi podatkov, ki so jih posredovale pristojne fakultetne službe, posamezni zaposleni ter na podlagi razgovorov s predstavniki knjižnice, referata, mednarodne pisarne, službe za informatiko ter študentskega sveta. Študentska predstavnika sta neposredno sodelovala tako pri zbiranju gradiva kot pri pisanju osnutka poročila, ki zajema tudi njuna prispevka in stališča. Študentska predstavnika sta se tudi zavezala, da bosta o potrebnih ukrepih za zagotavljanje kakovosti na PF redno obveščala čim širšo študentsko javnost in jih spodbujala k sodelovanju pri njihovi izvedbi.

Tudi v letu 2016 je dobro potekalo sodelovanje in medsebojno informiranje med PF in univerzitetnimi službami na tem področju, zlasti v okviru nadaljevanja projekta Kakovost Univerze v Ljubljani (KUL), kjer sta predstavnici PF izr. prof. dr. Vasilka Sancin, prodekanja za kakovost in Irena Kordež. Zaposleni na PF so se v letu 2016 udeležili tudi več delavnic za izpopolnjevanje.

Tajnik PF, as. Boštjan Koritnik, je tudi član Komisije za integriteto UL.

3.1.5.2 Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti

PF je tudi v letu 2016 izvedla študentsko anketo (tokrat prvič v prenovljeni obliki in to tako po zaključku predavanj in pred izpiti, kot tudi po opravljenih izpitih pred vpisom v višji letnik študija) v skladu s pravili in še dodatno izboljšala posredovanje rezultatov študentske ankete odgovornim osebam za posamezna področja na fakulteti ter tako omogočila in okrepila aktivnosti na fakulteti, ki se nanašajo na analizo rezultatov študentske ankete.

Mednarodna pisarna PF je izvedla tudi posebni ankete za ugotavljanje zadovoljstva tujih (izmenjavnih) študentov in študentk, ki so študijskem letu 2015/2016 opravljali študijsko izmenjavo na PF UL, in domačih študentov in študentk, ki so bili v istem letu na študijski izmenjavi v tujini.

PF je na podlagi v januarju 2016 izvedenih anket med zaposlenimi, s katerima je vodstvo ugotavljalo zadovoljstvo v preteklem letu pri pedagogih in zaposlenih v strokovnih službah, sprejela ukrepe, ki bi lahko izboljšali zadovoljstvo med zaposlenimi. Med drugim je uvedla tudi več »team-buildingov«.

PF redno spremlja izvajanje pedagoške dejavnosti preko oddaje rednih mesečnih poročil vseh pedagogov.

Tudi v letu 2016 so imeli zaposleni na PF možnost podajati svoja mnenja in predloge za izboljšave na področju kakovosti tudi v škatlo, ki je s tem namenom stala v prostoru pred dekanatom PF, a se žal te možnosti v praksi ne koristi.

V letu 2016 je bil uspešno izveden **prvi posvetovalni obisk** UL na PF, v okviru katerega so bili opravljeni določeni razmisleki, ki bodo v nadaljevanju še pripomogli k dvigu kakovosti dela in študija na PF (npr. v nadaljnjih razpravah v okviru Komisije za kakovost je bila tako sprejeta odločitev, da bo PF pred slavnostnimi podelitvami diplom organizirala t.i. *pedagoško konferenco*, kjer bodo imeli študentje in študentke možnost v neposrednem pogovoru s pedagogi izraziti svoja mnenja o študiju na PF).

Komisije za kakovost PF je dne 15. 6. 2016 sprejela tudi sklep o ustreznem navajanju virov v opombah pri oddaji pisnega izdelka:

»Pri prvi oddaji katerega koli pisnega izdelka mentorju/mentorici, mora študent/študentka poskrbeti za ustrezno navajanje virov v opombah, pri čemer lahko sledi kateremu koli uveljavljenemu pristopu, ki omogoča sledenje viru, ki je v celoti naveden v seznamu literature na koncu pisnega izdelka. Če mentor/mentorica po prejemu pisnega izdelka ugotovi, da potrebnega navajanja virov ni, to ni ustrezno ali pa je tehnično nepopolno, izdelek vrne v dopolnitve, ne da bi opravil/opravila vsebinski pregled izdelka. Študent/študentka ima nato možnost pisni izdelek popraviti in ponovno predložiti. Če po ponovni predložitvi, besedilo v pisnem izdelku še vedno ni ustrezno citirano, lahko mentor/mentorica nalogo zavrne in je študent/študentka ne more ponovno predložiti.« S sklepom je bil seznanjen tudi senat PF na 9. seji dne 16. 6. 2016.

3.1.5.3 Zunanje evalvacije in akreditacije

V letu 2016 so bile uspešno zaključene akreditacije vseh treh študijskih programov PF (na 1., 2. in 3. stopnji).

Mednarodnih akreditacij za področje *Pravo* ni.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uvedba prenovljenih anket za študente.	Pridobitev mnenj študentov pred in po izpitih.
Izvedba posvetovalnega obiska UL v aprilu 2016.	Preko izvedbe posvetovalnega obiska je PF pridobila vpogled v dobre prakse in izkušnje na drugih članicah UL, kar ji je omogočilo razmislek o dodatnih načinih za dvig kakovosti.
Uvedba spremenjenega postopka oddaje elektronskih oblik pisnih zaključnih del izključno preko Študentskega informacijskega sistema (ŠIS).	Preprečevanje plagiatorstva, kolikor je to mogoče z obstoječim elektronskim sistemom.

Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	Predlogi ukrepov za izboljšave
Izziv: zagotoviti večjo transparentnost in konsistentnost dela Komisije za študentske zadeve.	Komisija za študentske zadeve je pripravila delovne osnutke delov Pravilnika Komisije za študentske zadeve, a bo z delom pri pripravi Pravilnika nadaljevala v letu 2017.
Priložnost za izboljšavo: dodatne spodbude pedagoških delavcev za izobraževanje na področju pedagogike in retorike.	Spodbujanje pedagoškega kadra k vključitvi v različne delavnice namenjene izboljševanju pedagoških in retoričnih veščin.

3.1.6 Pogoji za izvajanje dejavnosti in podporna dejavnost

3.1.6.1 Upravljanje s stvarnim premoženjem

PF je v letu 2016 izvedla nekatera nujna vzdrževalna dela na stavbi in dokupila določeno opremo.

PF predvideva v prihodnje izvedbo nekaterih nujnih vzdrževalnih del na stavbi, kot je popravilo zamakanja v garaži in podobno.

PF je v letu 2016 v skladu s potrebami izvajanja študijskega in raziskovalnega procesa na fakulteti ter v okviru razpoložljivih finančnih sredstev skrbela za ustrezno posodabljanje računalniške opreme na fakulteti. Nabava računalniške opreme se je izvajala preko javnega naročila. PF se je pridružila javnemu naročilu za nabavo računalniške opreme na UL, okvirne sporazume je nato sklenila UL.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Redno posodabljanje računalniške in druge tehnične opreme.	Sodobna opremljenost prostorov PF omogoča uporabo različnih tehnik poučevanja, ki zvišujejo kakovost pedagoškega procesa.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Vzpostavitev delovno prijaznejših pogojev za delo, zlasti v poletnih mesecih, ko so temperature predvsem v južnem delu stavbe PF izjemno visoke.	Boljše razmere za delo bodo pripomogle h kakovostnejšemu opravljanju dela v poletnih mesecih.

3.1.6.2 Informacijski sistem

Na področju strojne opreme smo v letu 2016 nadaljevali z rednimi zamenjavami in nadgradnjami osebnih računalniških sistemov. Posodobili smo opremo za shranjevanje podatkov; zaradi vse večjega števila mobilnih naprav na fakulteti smo na področju predavalnic v brezžično omrežje dodali nove dostopne točke in posodobili obstoječe ter nadgradili mrežno opremo, ki omogoča lažje upravljanje.

Začeli smo z uvedbo novega informacijskega sistema Win 10 na osebnih in prenosnih računalnikih in v okviru možnosti nadgradili obstoječe z novo programsko opremo.

Nadaljevali smo z nadgradnjo študentskega informacijskega sistema (ŠIS) z namenom lažje in hitrejše povezave med predavatelji, referatom in študenti. Predavatelji lahko sedaj preko portala ŠIS študente neposredno obveščajo o svojih aktivnostih in jim obenem pošiljajo elektronska sporočila.

PF je v letu 2016 kot prva izmed članic UL (bila je namreč testna članica za ta projekt) pričela z oddajo pisnih zaključnih del preko študentskega informacijskega sistema ŠIS v Repozitorij UL. V postopku oddaje se odslej vsako pisno zaključno delo študija preveri glede podobnosti vsebin v Detektorju podobnih vsebin in je nato javnosti na voljo preko Repozitorija Univerze v Ljubljani, bibliografski podatki del so prikazani tudi na Nacionalnem portalu odprte znanosti.

Konec leta 2016 smo pričeli s pripravi na uvedbo ŠIS-ovega modula "Prošnje", ki bo olajšal postopek oddaje ter predvsem povečal preglednost oddanih študentskih prošenj in omogočil hitrejšo komunikacijo med referatom in študenti.

Izmenjava podatkov med aplikacijo, ki podpira študijsko dejavnost in programsko opremo za finančno računovodske storitve, teče že dlje časa, z nadgradnjo, s katero smo začeli v tem letu, pa bo dodatna avtomatizacija prenosa podatkov olajšala delo v finančni službi z vse večjo težnjo k brezpapirnemu poslovanju.

Kar se tiče aktivnosti v zvezi z dokumentnim sistemom GovernmentConnect (GC), smo v letu 2016 pričeli z aktivno uporabo modula vhodne pošte (tajništvo fakultete vsako prispelo pošto zaveže v sistemu GC) ter pristopili k avtomatskemu prenosu faktur in njihovih prilog med finančno aplikacijo in dokumentnim sistemom in hranjenju le-teh v dokumentnem sistemu GC in posledično v e- arhivu Pošte Slovenije.

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (največ tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Uvedba Repozitorija UL	Javno dostopna zaključna dela študija v elektronski obliki omogočajo lažji in hitrejši dostop do del s pravnega področja in večjo preglednost; omogočeno je preverjanje podobnosti vsebin in s tem povečana možnost ugotavljanja plagiatorskih vsebin.
Začetek povezovanja med e-računi in dokumentnim sistemom GC	Pravilno in varno hranjenje elektronskih računov, korak k brezpapirnemu poslovanju.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (največ tri)	<u>Predlogi ukrepov</u> za izboljšave
Preveč papirnega poslovanja	Postopen prehod na elektronsko podpisovanje dokumentov.

3.1.6.3 Upravljanje s človeškimi viri

Število zaposlenega pedagoškega kadra se je v letu 2016 spremenilo zaradi upokojevanja in novega zaposlovanja mlajših sodelavcev. V letu 2016 so se upokojili štirje profesorji PF, na novo je bil zaspolen en profesor in tri asistentke. Tako si PF prizadeva zmanjšati neugodno razmerje med številom zaposlenih in številom študentov na PF. Neugodno stanje otežuje tudi izvedbo sobotnega leta. V letu 2016 tako ni nihče izvedel sobotnega leta. Poleg tega glede strukture pedagoškega kadra na PF velja obrnjena piramida, občutno primanjkuje mladih raziskovalcev in asistentov, kar je posledica predvsem pretekle zaostrene finančne situacije in neugodnega vrednotenja znanstvenega dela pravne znanosti, kar vpliva na izbor mentorjev mladim raziskovalcem. PF si z zaposlitvami novih asistentov, s čimer bo nadaljevala tudi v letu 2017, aktivno prizadeva za izboljšanje prej omenjene manj ugodne kadrovske slike.

PF si je tudi v letu 2016 še naprej prizadevala za ustrežnejše upoštevanje pedagoških vidikov v postopkih habilitacije. Prav tako se je PF ukvarjala z revizijo Pravilnika o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanja izvajanja raziskovalne dejavnosti ARRS, saj z ustrežnejšim vrednotenjem pravne znanosti pripomoremo k izboljšanju položaja pedagoškega kadra PF tudi v habilitacijskih postopkih.

Vodstvo PF je tudi v letu 2016 opravilo redne letne razgovore z zaposlenimi in katedre zaprosilo za izdelavo zaposlitvenih vizij na srednji in dolgi rok. PF je svoje zaposlene redno obveščalo o različnih oblikah možnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih, a je bil odziv relativno skromen, kar je verjetno delno tudi posledica preobremenjenosti kadra.

V letu 2016 so pri izvedbi določenih predmetov sodelovali študentje demonstratorji (npr. na Katedri za ustavno pravo).

Tudi v letu 2016 je z veliko osebno zavzetostjo del pedagoškega in administrativnega kadra pripomogel k izvedbi številnih dodatnih aktivnosti in obštudijskih dejavnosti z namenom zagotavljanja kakovosti PF.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Osebna zavzetost dela pedagoškega in administrativnega kadra, da preko svojih rednih delovnih obvez opravlja številne dodatne aktivnosti.	Dodatne aktivnosti izrazito pozitivno vplivajo na zviševanje kakovosti in prepoznavnosti PF.
Zaposlitev novih mlajših kadrov po posamzenih katedrah.	Vzpostavljanje ustrežnejšega razmerja pedagog-študent in zagotavljanje trajne skrbi za podporo ob upokojevanju starejših kolegov in kolegic.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Nezadostnost človeških virov (predvsem mlajšega kadra) za dovolj obsežno in kakovostno opravljanje (zlasti mednarodne) raziskovalne dejavnosti na področju prava.	Problem upadanja raziskovalnega dela na fakulteti je s kadrovskega vidika mogoče reševati: (a) s kadrovsko okrepitvijo raziskovalcev (npr. mladih raziskovalcev ali raziskovalcev iz postdoktorskih programov); (b) z razbremenitvijo pedagoškega dela zaposlenih

	in preusmeritvijo pozornosti v raziskovalno delo; (c) z okrepitvijo ali prerazporeditvijo administrativnega osebja posebej za namen priprave in prijavljanja na (mednarodne) raziskovalne projekte.
Neustrezno razmerje med pedagoškim kadrom in številom študentov v povezavi z neustrezno strukturo pedagoških delavcev (tj. razmerjem med visokošolskimi učitelji in asistenti).	Kljub določenim novim zaposlitvam asistentov v letu 2016, je treba s porcesom nadaljevati tudi v 2017.
Izziv: doseči spremembo meril za vrednotenje pedagoškega dela in znanstveno-raziskovalnega dela pravne znanosti.	Nadaljnja prizadevanja pri pristojnih organih.

3.1.6.4 Zagotavljanje stikov z javnostmi

V letu 2016 je na PF za redne stike z javnostmi skrbel predvsem dekanat in tajnik PF, v sodelovanju s kolegijem dekana. Kadri PF se tudi individualno vključujejo v stike z javnostmi preko nastopov v različnih medijih. O aktivnostih na fakulteti se redno obvešča širša javnost z uporabo informacijskih sistemov (glej točko 3.1.6.2).

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Odzivnost in ažurnost pri komunikaciji z novinarji.	Boljša komunikacija z novinarji in lažje umeščanje zelenih informacij.
Zelo hitro objavljane informacij na spletu in prek drugih sredstev obveščanja.	Večanje ugleda in odmevnosti raziskovalnih/tekmovalnih dosežkov pedagogov in študentov.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Oživitev Alumni kluba PF.	Zagotavljanje rednega stika z velikim delom strokovne javnosti.

3.1.6.5 Vodenje in upravljanje organizacije

PF je v letu 2016 predstavljal in zastopal dekan fakultete, prof. dr. Miha Juhart. Vodstvo fakultete so poleg dekana sestavljali še prodekan za gospodarske zadeve, prof. dr. Grega Strban, prodekanja za študijske zadeve prof. dr. Katja Filipčič, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Vasilka Sancin.

Tajnik fakultete v letu 2016 je bil as. Boštjan Koritnik, univ. dipl. prav. Za finančne zadeve je pristojen Upravni odbor PF.

Povzetek v preglednici:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Povečanje neformalnih oblik druženj z zaposlenimi v okviru »zimskega« in »poletnega« team-buildinga in ponovna uvedba prednovoletnega druženja v Klubu PF.	Večji pretok informacij in idej med zaposlenimi glede možnosti za dvig kakovosti upravljanja in vodenja PF.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov</u> za izboljšave
Prevelika obremenjenost vodstvenega kadra s pedagoškimi in raziskovalnimi dejavnostmi.	Dodatne zaposlitve in ustrezne prerazporeditve dela.

3.1.7 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

PF je bila delno uspešna pri realizaciji ciljev zastavljenih v poročilu iz leta 2015. Glej točko 4.3.

4. PRILOGE

4.1 Oddelki članice

PF je organizacijsko razdeljena na katedre, inštitut in knjižnico in ima naslednje organizacijske enote: dekanat, katedre, inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose, knjižnico in založbo.

Dekanat opravlja upravno-administrativne in strokovno-tehnične naloge za vso dejavnost fakultete. Fakulteta ima 9 kateder:

- katedra za civilno pravo,
- katedra za delovno in socialno pravo,
- katedra za kazensko pravo,
- katedra za mednarodno pravo,
- katedra za pravnoekonomske znanosti,
- katedra za pravno zgodovino,
- katedra za sociologijo in teorijo prava,
- katedra za upravno pravo in
- katedra za ustavno pravo,

ki so organizacijske enote pedagoškega, raziskovalnega in razvojnega dela. Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose upravlja dokumentacijsko gradivo OZN, katerega depozitar je PF. Knjižnica PF opravlja knjižničarsko, informacijsko in dokumentacijsko dejavnost za potrebe raziskovalnega, razvojnega in izobraževalnega dela na področju prava.

4.2 Predstavitev članice (zahteva MIZŠ)

PF je v letu 2016 predstavljal in zastopal dekan fakultete, prof. dr. Miha Juhart. Vodstvo fakultete so poleg dekana sestavljali še prodekan za gospodarske zadeve, prof. dr. Grega Strban, prodekanja za študijske zadeve prof. dr. Katja Filipčič, ter prodekanja za kakovost, izr. prof. dr. Vasilka Sancin. Tajnik fakultete v letu 2016 je bil as. Boštjan Koritnik, univ. dipl. prav.

V skladu z zakonom, s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravili Pravne fakultete je PF notranje organizirana v: dekanat, katedre, Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose, knjižnico in založbo PF, organi PF pa so: vodstvo, senat, akademski zbor, upravni odbor, knjižnični odbor in študentski svet. Senat ima naslednja delovna telesa: komisijo za študijske zadeve, komisijo za doktorski študij, komisijo za raziskovalno in razvojno delo, komisijo za študentske zadeve, komisijo za kakovost komisijo za pritožbe študentov, komisijo za priznavanje tujega izobraževanja, disciplinsko komisijo, disciplinsko tožilko za študente, komisijo za osnovna sredstva, komisijo za tutorstvo in komisijo za mednarodna tekmovanja.

PF v okviru svoje dejavnosti opravlja založniško dejavnost, povezano z izobraževalnimi, raziskovalnimi in razvojnimi programi.

Študij na Pravni fakulteti je organiziran v skladu z načeli bolonjske reforme. Prvostopenjski študij na Pravni fakulteti traja štiri leta in obsega 240 ECTS. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi strokovni naslov diplomirani pravnik (UN) oziroma diplomirana pravica (UN). Drugo stopenjski študij na Pravni fakulteti (Magistrski študijski program Pravo) traja eno leto (dva semestra) in obsega 60 ECTS. Po uspešnem končanem študiju pridobi študent strokovni naslov magister prava oziroma magistrica prava. V študijskem letu 2015/2016 je bil zaradi zagotavljanja finančne vzdržnosti razpisan samo Splošni modul, omogočena pa je bila zamenjava enega od obveznih predmetov Splošnega modula z obveznim predmetov presotalih modulov. Pogoji za zaposlitev v pravosodnih poklicih (sodniki, odvetniki, tožilci, notarji) je opravljen pravniški državni

izpit. K opravljanju pravniškega državnega izpita lahko pristopijo diplomanti, ki so končali prvo in drugo stopnjo pravnega bolonjskega študija.

PF poleg prvostopenjskega in drugo stopenjskega študija prava izvaja tudi doktorski študij za pridobitev doktorata znanosti. Tretjestopenjski doktorski študijski program Pravo obsega 180 ECTS in traja 3 leta. Študent, ki opravi vse obveznosti, predpisane s študijskim programom, pridobi znanstveni naslov doktor znanosti oz. doktorica znanosti.

4.3 Realizacija predlogov ukrepov iz Poslovnega poročila 2015

Ukrep oz. predlog ukrepa iz Letnega poročila 2014	Status ukrepa oz. predloga	Obrazložitev
Izvedba vseh modulov na drugi stopnji študija.	Realizirano	Omogočanje večje izbirnosti na drugi stopnji študija.
Začeti uradni postopek akreditacije novega enovitega petletnega študijskega programa.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Pripraviti in oddati vlogo (predlog) za akreditacijo novega enovitega petletnega študijskega programa, s čimer se bo nadaljevalo v 2017.
Prehod od prizadevanj za doseganje ustreznega števila vpisanih k zagotavljanju vpisa najbolj kakovostnih oziroma primernih (bodočih) študentk in študentov na študijske programe fakultete.	Delno realizirano.	Okrepitev proaktivne vloge fakultete pri iskanju možnosti oziroma načinov za uvedbo sprejemnega izpita za vpis na fakulteto ter nadaljevanje (vsebinske) razprave o drugih možnosti za doseganje tega cilja, tj. vpisa najustrežnejših (bodočih) študentk in študentov.
Uradne (univerzitetne) potrditve že obstoječih obštudijskih dejavnosti fakultete, ki obštudijsko dejavnost ovrednoti z določenim številom kreditnih točk (ECTS).	Delno realizirano.	V 2016 so bili pripravljene vsi potrebni dokumenti, v letu 2017 naj bi se proces zaključil.
Iskanje ustreznije zasnove doktorskega študija.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Doktorski študij v primerjavi s preteklimi leti ni doživel bistvenih sprememb. Potreben je resnejši razmislek o zasnovi doktorskega študija, predvsem v prvem letniku, kjer ob pričakovanem (in zaželenem) nadaljnjem nižanju števila vpisnih mest ni smiselno ohranjati načina predmetnega študija, razdrobljenega po številnih modulih. Kljub temu pa se je fakulteta v tem letu že lotila nekaterih nujnih posodobitev učnih načrtov ter nadaljevala z razpravo o temeljitejših spremembah v okviru Komisije za doktorski študij.
Krepitev veščin kakovostnejšega pisnega	Realizirano	Uvedba izbirnega predmeta Pravno raziskovanje in

in ustnega izražanja študentk in študentov.		pisanje v študijski program.
Razpršenost znanstvenoraziskovalnega dela.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Veliko članov raziskovalne skupine PF v okviru dopolnilnega delovnega razmerja sodeluje v projektih (ali jih tudi vodi) drugih raziskovalnih organizacij. S priobitvijo novih projektov se je stanje nekoliko izboljšalo v prdi delu na PF, a si je treba v bodoče še naprej prizadevati za takšno okolje na PF, ki bo spodbudno za raziskovalno delo na fakulteti.
Razmislek o še večji ponudbi predmetov v angleškem jeziku za tuje izmenjavne študente.	Realizirano	Število ponujenih prdmetov v angleščini tujim študentom omogoča pridobitev ustreznega števila kreditnih točk.
Pridobivati dodatne finančne vire za organizacijo mednarodnih dogodkov in gostovanja pedagogov iz tujine.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Posamezni pedagogi redno iščejo priložnosti in nato oddajajo prijave na razpise, ki bi finančno podprli gostovanja tujih profesorjev in strokovnjakov na PF.
Povečanje mobilnosti zaposlenih.	Realizirano	Občutno se je povečala mobilnost pedagogov.
Pridobivanje novih projektov ARRS in neprilagojenost publiciranja merilom ARRS kljub zavezam za napredek v prejšnjih letih.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	PF si je tudi v 2016 s strokovnimi mnenji prizadevala za spremembe pri vrednotenju znanstveno-raziskovalnega dela v družboslovju in ARRS je prilagodil vrednotenje poglavij v monografijah in bila pri tem delno uspešna in pridobila tudi projekte ARRS.
Sozaložništvo najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, z namenom njene uvrstitve v bazo SSCI.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Sklenjen je bil dogovor za sozaložništvo najstarejše slovenske pravne revije Pravniki, ki izhaja z nekaj prekinitvami že od leta 1862. Revija je že uvrščena v mednarodni bibliografski bazi Internationale Bibliographie der Zeitschriftenliteratur (IBZ) in CSA Philosopher's Index, nadaljevati pa je treba s prizadevanji za uvrstitev te revije v bazo SSCI.
Neaktivnost Alumni kluba PF.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Naloga ostaja za leto 2017.
Obveščanje študentov in študentk o novicah Kariernega centra tudi preko oglasne deske na spletni strani PF.	Realizirano	Redno objavljane vse aktivnosti na oglasni deski za študente in študentke ter večja promocija sodelovanja študentov ob začetku študijskega leta.
Sistematična in celovita	Delno	Možnosti poletnih praks se redno objavljajo in o

ureditev poletnih praks.	realizirano (Ostaja na ravni predloga)	njih se redno obveščajo študentje in študentke. Naloga se nadaljuje v 2017.
Izboljšanje oz. nadgradnja varovalnega sistema za varovanje knjižničnega gradiva pred krajo.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	V knjižnici bo treba v prihodnosti izboljšati oz. nadgraditi varovalni sistem za varovanje knjižničnega gradiva pred krajo, ki bo zagotavljal učinkovitejšo oz. ustrežnejšo zaščito knjižničnega gradiva.
Digitalizacija knjižnega gradiva in gradnja oz. ustvarjanje digitalnih zbirk	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Naloga se nadaljuje v 2017, da bi se povečala dostopnost do knjižničnega gradiva in zagotavljanje trajne hrambe gradiva.
Ureditev ustreznih manjših prostorov v knjižnici oziroma na fakulteti za učenje študentov v manjših skupinah.	Realizirano.	Urejeni so bili dodatni prostori za študij in študentom omogočena uporaba pisarne za gostujoče profesorje v času razpoložljivosti.
Nezadostna jasnost oz. predvidljivost procesa odločanja o sprejemu posameznih založniških projektov.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Naloga se nadaljuje v 2017.
Nezadostna opredelitev finančnih meril in postavk za presojo finančne vzdržnosti založniških projektov. Priprava enotnega obrazca finančne konstrukcije oziroma osnutka finančnega načrta.	Realizirano.	Vsi predlagatelji pri predložitvi predloga UO PF in Založniškemu svetu predložijo finančno konstrukcijo projekta.
Razdrobljenost vsebinskega uredniškega sveta na tri zbirke in tri odločevalske organe.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Treba je razmisliti o enem vsebinskem (uredniškem) telesu za odločanje.
Kadrovske spremembe in zagotavljanje kvalitete ter obsega izvajanja knjižničnih storitev in ohranjanje celodnevnega odpiralnega časa knjižnice.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Knjižnica še naprej zagotavlja kakovostno ter strokovno izvajanje knjižničnih storitev in ohranja celodnevni odpiralni čas knjižnice. Delovni čas knjižnice smo v času največje potrebe študentov, tj. pred izpitnimi obdobji podaljšali do 22. ure.
Prenos založniške dejavnosti zaposlenih na PF od komercialnih akterjev na trgu nazaj pod	Realizirano.	V razumnem obsegu je bil ta cilj dosežen.

okrilje založbe PF		
Sprejem Pravilnika Komisije za študentske zadeve.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Ostaja naloga za 2017.
Dodatno izobraževanje pedagoških delavcev na področju pedagogike in retorike.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Spodbujanje pedagoškega kadra k vključitvi v različne delavnice, namenjene izboljšanju pedagoških in retoričnih veščin.
Spodbujanje uporabe modernih spletnih komunikacij oziroma orodij.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Spodbujanje uporabe modernih spletnih komunikacij oz. orodij (s povečano oz. pogostejšo uporabo tovrstnih komunikacijskih orodij bi se povečal in izboljšal pretok informacij med profesorji in študenti, spodbujala bi se interaktivna razprava). Nekaj pedagogov pa pri svojem delu že uporablja e-oblike učenja.
Vzpostavitev elektronskega dokumentacijskega sistema za izboljšanje preglednosti pisarniškega poslovanja (vhodna in izhodna pošta).	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Naloga se nadaljuje v letu 2017.
Okrepiti človeške vire (predvsem mlajšega kadra) za dovolj obsežno in kakovostno opravljanje (zlasti mednarodne) raziskovalne dejavnosti na področju prava.	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Nove zaposlitve mlajšega kadra so predvidene tudi v 2017.
Izboljšati razmerje med pedagoškim kadrom in številom študentov v povezavi z neustrezno strukturo pedagoških delavcev (tj. razmerjem med visokošolskimi učitelji in asistenti).	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Zmanjšano je bilo število vpisanih študentov in študentk, povečala se je zaposlitev mlajših kadrov, k temu pa bo pripomoglo tudi dodatno zapsolovanje v 2017.
Namestitev drsnih vrat na senzorje, ki se samodejno odpirajo na enega od vhodov PF.	Nerealizirano	Po preučitvi vseh možnosti je bilo ugotovljeno, da se bo težava reševala na drug način.
Vzpostavitev delovno prijaznejših pogojev za delo, zlasti v poletnih mesecih, ko so temperature predvsem v južnem delu stavbe PF izjemno visoke.	Nerealizirano (Ostaja na ravni predloga)	Ostaja naloga za 2017.

Zagotovitev ustrezne prerazporeditve dela zaradi prevelike preobremenjenosti vodstvenega kadra s pedagoškimi in raziskovalnimi dejavnostmi.	Nerealizirano	Cilja zaradi pomanjkanja kadrov ni bilo mogoče doseči.
Prizadevati si za ustrežnejše vrednotenje pedagoškega dela v habilitacijskih postopkih (tj. pri izpolnjevanju pogojev za izvolitev v višji naziv).	Delno realizirano (Ostaja na ravni predloga)	Fakulteta si bo tudi v 2017 še naprej prizadevala za spremembo habilitacijskih meril v smeri priznavanja večje teže pedagoškemu delu kot enemu od meril v habilitacijskem postopku.

Vse aktivnosti in dogodki se redno objavljajo in so dostopni na spletni strani PF:
<http://www.pf.uni-lj.si/oglasna-deska/>.

4.5 Program ŠS članice - obštudijska dejavnost

Študentski svet PF (skrajšano: ŠSPF) je kolegijski predstveniški organ študentov PF. V svojem delovanju je neodvisen in nepristranski, namen je zastopati interese študentov, tako v razmerju do notranjih organov PF, kot tudi navzven na širši ravni (npr: preko delovanja v Študentskem svetu in različnih komisijah ter odborih na Univerzi v Ljubljani).

Glavna funkcija ŠSPF je sodelovanje pri reševanju študijske problematike in uresničevanje pravic študentov. Obravnavanje zadev in sprejemanje odločitev poteka vsaj enkrat mesečno na sejah. Sprejeta mnenja o zadevah, ki se nanašajo na pravice in dolžnosti študentov in študentk, so posredovana vodstvu fakultete. Študentski svet ima tudi pomembno vlogo pri imenovanju predstavnikov študentov v organe fakultete (Akademiški zbor, Senat in delovna telesa senata). Z izjemo Upravnega odbora so študenti in študentke preko svojih predstavnikov zastopani v vseh organih fakultete. Delovanje organov temelji na načelu enakopravnosti, kar pomeni, da je vsak glas študenta ali študentke v organih fakultete enakovreden glasu učitelja. Tako je študentom fakultete omogočeno, da preko Študentskega sveta sodelujejo v organih fakultete in podajajo svoja mnenja, predloge in pripombe. Njihovi predlogi in iniciative so slišani in tudi uresničeni, če so v skupnosti prepoznani kot koristni.

V ŠSPF so torej predstavniki izključno študenti, ki so izvoljeni na neposrednih volitvah s strani študentov. Mandat člana ŠSPF je 1 leto. Pravico voliti in biti izvoljen ima vsak študent PF. Sestavljen je iz 9 članov – predsednik (ta predstavlja ŠSPF), podpredsednik, njuna namestnika, tajnik, predstavnik ŠSPF v Študentski organizaciji PF ter še trije člani. Vsak član ŠSPF je tako predstavnik študentov PF.

V novembru 2016 so potekale redne volitve članov v ŠSPF.

Ena izmed pristojnosti ŠSPF je tudi imenovanje predstavnikov študentov v organe PF. V letu 2016 so zaradi različnih razlogov (izguba statusa, zaključek študija, odstop predstavnika itd.) status predstavnika izgubili trije študentje. V skladu s Poslovníkom ŠSPF je ŠSPF na svojih rednih sejah odločal o imenovanju predstavnikov v Senat, Akademiški zbor, Komisijo za doktorski študij, Komisija za kakovost, Komisija za mednarodna tekmovanja, Komisija za študentske zadeve, Komisija za študijske zadeve, Komisija za pritožbe študentov, Komisija za raziskovalno in razvojno delo in Disciplinska komisija za študente. Pri imenovanju v organe fakultete je po novem ŠSPF zadolžen, da tudi v Upravni odbor izvoli predstavnika s strani študentov. ŠSPF predstavlja tudi most povezovanja in prakso dobrega sodelovanja z vodstvom PF. Tako ŠSPF, kot organ, ki zastopa interese študentov, kot prvi med enakimi opozarja na težave, s katerimi se srečujejo študenti pri samem študiju ali pri opravljanju izpitov.

V letu 2016 je ŠSPF obravnaval 3 pritožbe študentov, ki se tičejo ukinitve januarskega izpitnega roka, izrednih rokov za študente, ki se udeležujejo Moot Court tekmovanj, in preobremenjenosti študentov v 1. letniku. Tukaj je ŠSPF z vodstvom fakultete poiskal ustrezno rešitev oz. oblikoval smernice, kako na takšne spremembe odreagirati.

Študentski svet je tudi aktivno sodeloval pri promoviranju PF na posameznih gimnazijah po Sloveniji, kot tudi na samih informativnih dnevih, ki potekajo na PF. ŠSPF je v letu 2016 tudi organiziral in izvedel predstavitev PF na osrednjem informativnem dogodku za bodoče študente in vse, ki jih zanima študij na PF, Informativi 2016. Predstavitev ŠSPF ocenjuje kot zelo uspešno, saj je bila stojnica zelo dobro obiskana.

ŠSPF sodeluje, podpira in promovira obštudijske dejavnosti, katerih namen je povezovati in nadgrajevati znanje pridobljeno skozi študij na fakulteti. ŠSPF je v letu 2016 tako odločal o

sponzoriranju oz. dodelitvi sredstev različnim ekipam študentov, tekmovalcev, ki se udeležujejo nekaterih tekmovanj in dejavnosti.

V letu 2016 so bila sredstva med drugim razdeljena tekmovalcem Phillip C. Jessup International Law Moot Court Competition, Willem C. Vis moot court, ICC Mediation Competition, organizatorjem Pravne klinike Pravo v športu, projektu Pravniki športamo in drugim.

ŠSPF podpira tudi druge dejavnosti, katerih namen je v prvi vrsti ponuditi študentov dodatna znanja, ki širijo pridobljeno teoretično znanje.